

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 9 | září 2019

- 2** O čem se mluví... o kulturou a sportem nabitým létu a podzimu s náměstkem primátora Janem Mazuchem

- 3** Město se ujalo správy „svého“ Červeňáku

- 3** Pardubická radnice odhalila léta skrytou krásu

- 4** Město mění systém parkování u arény

- 12-13** Dny evropského dědictví letos na téma Památky a zábava

- 20** Toulky historií Pardubic

Pardubice

O čem se mluví...

... o kulturou a sportem nabitým létu a podzimu s náměstkem primátora Janem Mazuchem

Pardubice mají za sebou další léto kořeněné spoustou festivalů, slavností, filmových i divadelních představení. Navštívily je tisíce lidí z Pardubic, Pardubického kraje, ale i z celé republiky. Jak vidí množství a kvalitu akcí v létě náměstek pardubického primátora Jan Mazuch?

Množství a spektrum letních akcí v Pardubicích mě těší velice. Když porovnám nabídku posledních roků s pardubickým létem před deseti lety, množství akcí je několikanásobné. Navíc ve skvělé kvalitě! Jen za dva prázdninové měsíce se konala spousta akcí z naší unikátní rodiny Pardubičtí tahouni, naše „rodinné stříbro“ – každý den se promítalo v letním kině, konal se jubilejní ročník festivalu šachu a her Czech Open, fantastický byl znovu také Sportovní park, mladé tenisové naděje změřily své síly na Juniorce a předposlední víkend lákal hned na dva tahouny, a to na vinařský festival na zámek a na Koně v akci na dostihové závodiště. To všechno jsou akce s nadregionálním přesahem a ukazují Pardubice v tom nejlepším světle.

Krásně je také doplňují mladé, „netahounské“ akce, které ale mají rovněž tisícovou základnu účastníků. Hvězdné a navštěvované byly i letos hudební festivaly Létofest a Hradý, mnohatisícová

byla i návštěvnost amerického Friends-Festu, zámek hostil Festival vůní, chutí a řemesel. A létu v Pardubicích sluší ještě jedna povedená akce, a to divadelní festival Pernštejn(!!)ove.

Pardubice jsou v létě jedním z nejatraktivnějších měst v zemi, co se nabídky akcí týče. Ve městě to žije, přijíždí sem slyšet o tom, jak přívětivé Pardubice jsou. Kromě akcí je bonusem krásné historické centrum a zámek, soutok dvou řek a to vše zasazené v zelených parcích.

Jak se osvědčila myšlenka seskupit unikátní pardubické akce pod jednu značku Pardubičtí tahouni?

Značka vznikla za minulého volebního období u kolegy Jakuba Rychteckého a jsem rád, že se tak stalo. Mohu to hodnotit právě z pozice pořadatele. Tahouni představují soubor jedinečných akcí, které jdou napříč všemi žánry – divadlo, klasická hudba, film, folklór, sport v nejrůznějších podobách, letecká akrobacie, ale také motorky a samozřejmě koně. Rozličnost není překážkou, naopak, vzájemně se jako pořadatelé podporujeme a odkazujeme naše návštěvníky na jiné akce z rodiny tahounů. Navíc tříletá jistota dotace je pro každého pořadatele ohromnou výhodou díky možnosti po-

drobnějšího plánování na delší časové období, aniž by každý rok pracoval vždy s nejistou částkou. V rodině tahounů najdeme akce, které jsou sázkou na jistotu, mají určitou úroveň a to je pro každého pořadatele hnacím motorem, aby kvalita akce neklesla.

Podzim nabídne akce, které daly našemu městu věhlas – čeká nás Zlatá přilba a Velká pardubická, o níž se v posledním roce hodně diskutovalo, když přišla o letitého titulárního partnera.

Zlatá přilba je pardubická klasika, má své fanoušky z Čech i ze zahraničí a pro domácího fanouška je v posledních letech o to lákavější, že se Čechům v závodě daří. Na kvalitě a oblibě získávají také městské slavnosti, které už zdaleka nejsou jen pro obyvatele Pardubic. Vloni byly fenomenální slavnosti laděné do tónů první republiky, letos pořadatelé vsadili na téma filmové. Vrcholem slavností bude ohňostroj – letos se přemístíme ze zámeckých valů zpět na řeku Labe a bude možné jej sledovat ze břehů a z Wonkova mostu. Co se Velké pardubické týče, jsem rád, že Slavia pojišťovna je novým titulárním partnerem Velké pardubické. Rozpočet dostihu bude dorovnan příspěvkem z ministerstva zemědělství, takže na kvalitě dostihu se nic nezmění ani z pohledu dostihového závodiště, ani z pohledu jezdců, což je zásadní.

Co ještě Pardubice na podzim plánují? Česká republika si letos připomíná třicet let od listopadových událostí roku 1989, učiní tak i krajské město?

Přelomové události toho roku nelze opomenout a sametová revoluce je tématem i pro Pardubice. Od loňského roku s kolegy spolupracujeme s neziskovou organizací Post Bellum, která v rámci projektu Paměť národa vyhledává a nahraňuje vzpomínky pamětníků klíčových

momentů 20. století. Spolu s nimi příběhy dokumentují i žáci z pardubických základních škol – svými očima příběh zachytí a převypráví spolužákům a tato osobní zkušenost jim dá do života mnohem víc než studium historie z učebnic. Zároveň plánujeme venkovní výstavu fotografií z tehdejší doby a podpořili jsme některé koncerty před divadlem v rámci Kulturního parku Pardubice.

Ohlédněme se ještě za prázdninami – budou Pardubice sázet na letní akce i v dalších letech?

Rozhodně ano! Právě díky zájmu a pestré nabídce akcí jsou Pardubice v létě tak přitažlivé. Na Czech Open jezdí tisíce účastníků z celého světa i s doprovodem a z pozice dlouholetého pořadatele vím, jak nadšení z atmosféry ve městě jsou a že se sem rádi vrací. Když jsem byl ve Sportovním parku, na místě byly celé rodiny s dětmi z nejrůznějších koutů republiky. Koně jsou naším nejvýznamnějším klenotem, za nímž pravidelně přijíždí lidé ze širokého okolí.

Vráskou na čele se může zdát pozice našeho města v tabulce návštěvnosti. My víme, že k nám – a opravdu především v létě, respektive od jara do podzimu – jezdí spousta návštěvníků. Výhodou je poloha Pardubic na mapě republiky a velmi dobrá dopravní dostupnost autem či vlakem. Na druhou stranu to je příčina „nízké“ návštěvnosti dle oficiálních tabulek, ta se totiž měří podle počtu nocí strávených v ubytovacích zařízeních. Musíme na to tedy hledět ze dvou úhlů. Pardubice mají co nabídnout a spokojené ohlasy od návštěvníků našeho města jsou toho jasným důkazem.

Radniční zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštyňské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubic, Pernštyňské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 2. září 2019. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 10/2019: 19. září 2019.

Město se ujalo správy „svého“ Červeňáku

V bývalém vojenském areálu Červeňák přibýly v minulých dnech výstražné tabule, upozorňující příchozí, že na území vstupují na vlastní nebezpečí a neměli by se pouštět mimo již existující cesty. Město Pardubice, které je od konce května vlastníkem těchto pozemků, se takto, ale i dalšími opatřeními snaží minimalizovat rizika, která

s sebou pobyt v dávno nevyužívaném území nese.

„Cvičiště bývalo kdysi oplocené. Po letech nepoužívání je plot pryč a příroda si se cvičákem poradila po svém. Je to vlastně kus volné přírody, kam si lidé zvykli chodit na procházky, běhat a podobně. V tom jim nemůžeme a nechceme bránit, ostatně prostor má sloužit

právě pro rekreační účely obyvatel Pardubic, s tím jsme jej od armády přebírali. Na druhé straně si lidé musí být vědomi toho, že i když jsme se snažili co nejvíce eliminovat rizika, stále jde o neudržovaný pozemek, na který vstupují na vlastní nebezpečí,” řekl primátor Pardubic Martin Charvát.

Město se zhruba dvoumilionovou investicí snaží omezit možná rizika pohybu v této lokalitě. Například nechalo zajistit všechny vstupy do zchátralého objektu, který prý býval jídelnou, ale nyní jej obývali bezdomovci, nad příkrý sráz nechalo nainstalovat zábradlí a podobně. „Nikdo nemůže přehlédnout ani to, že oba mosty přes Chrudimku jsou uzavřené a vstup na ně je nebezpečný, vjezd automobilů do bývalého vojenského prostoru brání nové závory,” konstatovala náměstkyně primátora Helena Dvořáčková, do jejíž gesce vedle investic spadá také péče o životní prostředí.

„Jsme si vědomi toho, že v Červeňáku město získalo cennou přírodní lokalitu a tak k němu také musíme přistupovat.

Zavázali jsme se jej užívat ve veřejném zájmu, máme pracovní skupinu, která má za úkol zpracovat studii možného budoucího využití. Jsou v ní zastoupeny jak politické kluby, tak i různá uskupení angažující se v ochraně přírody,” řekla náměstkyně. „Uvidíme, s čím přijdou, manévrovací prostor nemají velký, jednou z podmínek smlouvy s armádou je, že tyto pozemky nemohou být dvacet let komerčně využívány. Já osobně předpokládám, že by tu mohlo vzniknout zázemí pro rekreanty a sportovce, možná by část mohla sloužit ekologické výchově mládeže...,” dodala.

Pardubice usilovaly o bezúplatný převod pozemků v lokalitě Červeňák od roku 2011. Až letos zhruba 19 hektarů pozemků na březích Chrudimky získaly. Musí je ale 20 let využívat ve veřejném zájmu. Pozemky tak nesmí být komerčně využívány, pronajaty ke komerčním účelům ani prodávány a měly by sloužit veřejnosti jako rekreační městská zóna pro vzdělávací, sportovní a výchovné aktivity.

Pardubická radnice odhalila léta skrytou krásu

Budovu pardubické radnice na Pernštýnském náměstí nelze přehlédnout. Stavba se dvěma věžemi, dělicími průčelí budovy na tři části, a bohatou výzdobou je nepřehlédnutelnou dominantou historického náměstí. Neméně krásná je ale radnice po právě skončené rekonstrukci i uvnitř. Během dvou let se její interiéry velmi přiblížily podobě, jakou měly v době dokončení budovy. Historie a obdiv k umu předků tu na návštěvníky dýchne hned za těžkými vstupními dveřmi.

Novorenesanční radniční komplex, postavený podle návrhu architekta Jana Wejrycha, byl dokončen právě před 125 lety, v roce 1894. Tehdy zde sídlil nejen obecní úřad, ale například i okresní soud, knihovna, berní úřad, spořitelna a restaurace U Bílého beránka. V průběhu let prošla radnice několika opravami i stavebními úpravami, nicméně rozsáhlé rekonstrukce se dočkala až v letech 1993 a 1994. Již tehdy musely být dřevěné konstrukce stropů ošetřeny proti dřevokazné

houbě, ani to ale postup dřevomorky nezastavilo.

Ukázal to odborný průzkum, který prokázal napadení některých stropních trámů v takovém rozsahu, že již nebylo možno rekonstrukci jižního křídla budovy, tedy části směřující do Pernštýnského náměstí, odkládat. V lednu 2018 proto vystřídaly politiky a úředníky na radnici odborné stavební a restaurátorské firmy. Po odkrytí trámových stropů a podlah se v plném světle ukázal rozsah škod, které dřevomorka a hniloba na dřevěných konstrukcích způsobila. Nosné trámy musely být v mnoha místnostech vyměněny a stavaři tak pracovali v budově, kde bylo možno dohlédnout z přízemí až do druhého patra.

Historická budova, zapsaná do Ústředního seznamu kulturních památek ČR, po náročné výměně trámů a obnovení stropů a podlah dostala na jižním průčelí zcela nová okna, která jsou replikami oken původních. V budově byla vyměněna elektroinstalace, opravena sociální zařízení a podobně.

Největší vizuální změnou je ale obnova původních prvků v interiéru radnice. Historická dlažba na chodbách byla znovu položena a poškozené či chybějící dlaždice nahrazeny replikami, vyrobenými podle originálů. Mravenčí práci měli restaurátoři pracující na obnově štukových stropů a starých maleb na chodbách radnice, které překrývala novodobá výmalba. Zbytky původních maleb byly při rekonstrukci, poněkud nečekaně, odkryty i v severním traktu radnice. Část jich byla zrestaurována do původní podoby, ostatní, včetně maleb na stěnách kanceláří politiků, byly po pečlivém zdokumentování zafixovány a překryty vápennými nátěry tak, aby je bylo možné v budoucnu zrekonstruovat.

Interiér radnice se tak po více než století vrátil ke své původní podobě. Bezvadně ladí s charakterem samotné novorenesanční budovy, s jejím štítem zdobeným městským znakem a tepanou sochou rytíře – strážce města, zhotovenou před více než sto lety podle náhrobku bývalého majitele

pardubického panství Vojtěcha z Pernštejna sochařem a medailérem Antonínem Poppem. Profesor Popp navrhl také reliéfy měšťana, šlechtičny, řemeslníka a měšťanky na věže radnice a medailony osmi českých panovníků, zdobící průčelí nad okny prvního patra. Jinak je průčelí radnice zdobeno sgrafity doplněnými ve druhém patře mezi okny čtyřmi freskami Karla Klusáčka, jež jsou alegoriemi občanských cností – nezištnosti, přímosti, poctivosti a svornosti. Klusáček je také autorem nástěnných alegorických obrazů zdobících historický sál radnice s nádherným kazetovým stropem, který býval zasedací síní zastupitelstva města.

Ostatné radnice, respektive její chodby, jsou ve všední dny přístupné veřejnosti. Zevrubně prohlídce ji mohou zájemci podrobit například u příležitosti Dnů evropského dědictví (15. září 2019), kdy bude možno nahlédnout i do historického sálu a dalších prostor a od průvodců se dozvědět řadu zajímavostí z historie tohoto místa. Zastavte se.

Město mění systém parkování u arény

Pardubice v září změní systém parkování v okolí pardubické ČSOB Pojišťovna ARENY. V době, kdy se v aréně konají sportovní nebo kulturní akce, již nebude možné parkovat na Sukově třídě ani v Hradecké ulici. Místo toho se v parkovací zónu změní ulice U Stadionu a Labská a přilehlé plochy. Nový systém by měl generovat zhruba 700 placených parkovacích míst.

„Systém, kdy parkující vozidla zabírají dva ze čtyř jízdních pruhů na průjezdu městem, je neúnosný. Navíc se mi zdá nefér, když návštěvníci sportovních a kulturních akcí v aréně parkují v jejím okolí bezplatně, zatímco každý jiný motorista, ať obyvatel Pardubic, nebo návštěvník, musí za stání v centru platit,“ řekl náměstek primátora pro dopravu Petr Kvaš.

Návštěvníci arény budou moci od předposlední zářijové neděle v době akce parkovat, kromě již vyznačených parkovacích míst, také po jedné straně ulic Labská a U Stadionu a na přilehlých plochách města i Nadace pro rozvoj města Pardubic. Město jedná i s vlastníky dalších pozemků v této lokalitě o možnosti nárazového parkování. Za parkování

na těchto odstavných plochách zaplatí motoristé jednorázově 30 korun. Ulice Labská i U Stadionu budou po dobu sportovních a kulturních akcí v aréně fungovat v jednosměrném režimu s vjezdem pouze z Hradecké ulice, tedy po nábřeží u mostu Pavla Wonky. Na všechny dopravní změny bude motoristy v předstihu upozorňovat dopravní značení.

MŠ Artura Krause se rozrostla o jednu třídu

Řemeslníci před koncem prázdnin zdárně završili práce spojené s rekonstrukcí přízemí budovy Základní a mateřské školy Artura Krause, která je určena dětem s handicapem, a v září se tak předškolákům otevrou hned dvě třídy! Celkové náklady na úpravu objektu vyšly městský rozpočet na přibližně 383 tisíc korun včetně DPH, nová třída přitom umožní navýšit kapacitu školy až o deset dětí.

„Počet dětí s poruchou autistického spektra se bohužel stále zvyšuje a spolu s tím ve městě roste také potřeba míst pro

děti s mentálním nebo kombinovaným postižením. Rozhodli jsme se na tuto potřebu reagovat tím nejschůdnějším řešením – formou nenáročných úprav a to tam, kde je také připravený profesionální tým pedagogů a asistentů. Díky tomu otevíráme novou třídu již pro školní rok 2019/2020. V pondělí do nové učebny zavítá celkem osm dětí, přičemž šest z nich trpí poruchou autistického spektra,“ konstatuje náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký.

V přízemí budovy se původně nacházely učebna výtvarné výchovy a jedna

třída pro žáky základní školy, které byly přesunuty do prvního patra. Uvolněné prostory byly následně zrekonstruovány, bylo zde položeno linoleum a třídy dostaly nový nábytek včetně lehátek na spaní a pomůcek k nejrůznějším aktivitám. Práce zahrnovaly také opravy sociálního zázemí, jež se nachází v bezprostřední blízkosti obou tříd, a škola je tak kompletně připravena na první školní den.

MŠ Artura Krause nabízí dětem individuální péči včetně rozvoje psychomotoriky, logopedické prevence či aktivit

pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami. V současné době je v zařízeních města v předškolním vzdělávání pro děti s různými vadami zhruba 100 míst. Vedle dvou tříd pro 20 dětí v MŠ Artura Krause je zhruba 50 míst v integračním školce a rehabilitačním centru Lentilka, po jedné třídě s kapacitou 14 míst v MŠ Klubíčko, kde se věnují dětem se závažnějšími vadami řeči a poruchami komunikace, a v MŠ Odborářů, v níž funguje speciální třída pro děti se závažnými očními vadami.

Kaleidoskop prázdninových událostí

Na 14 červencových dnů se v Pardubicích opět usadili vyznavači královské hry a dalších deskových a karetních her. Czech Open 2019 přivítal bezmála 5 000 hráčů z celého světa.

V srpnu se na tenisových dvorcích pod zámek konal 92. ročník Pardubické juniorky – Mistrovství České republiky v kategorii staršího dorostu v tenise.

Ve jménu krále. Takový byl podtitul letošního ročníku výstavy Koně v akci, návštěvníci se mohli těšit z výstavy plné barev, královského majestátu a rytířů.

Pardubická vinařská noc se i letos konala na zámku – kromě skvělých moravských bylo možné ochutnat vína ze Slovenska, Francie, Rumunska, Bulharska nebo Itálie.

Sportovní park Pardubice v srpnu na devět dnů rozhýbal celé město. Ve švech park praskal v rámci dvou běhů a před autogramiádou olympionika Lukáše Krpálka.

Pardubický chodník slávy zdobí nová jména

Pardubická síň slávy se od začátku roku pyšní dvěma novými členy, bývalým hokejistou Bohuslavem Štastným a bývalým kanoistou Václavem Horynou. Jména obou sportovců navíc přibyla také v chodníku slávy před ČSOB Pojišťovna ARENOU, který již dohromady čítá dvaatřicet piktogramů všech stávajících členů síně slávy.

„Je skvělé vidět, že do chodníku slávy pardubického sportu přidáváme další členy, oba pánové si tuto poctu zaslouží, navíc je to jeden ze způsobů, jak jim i všem výtečným sportovcům našeho regionu, kteří zde svou dlaždici již mají, nebo v budoucnu teprve získají, poděkovat a vyjá-

dřit respekt za jejich sportovní výkony, máme být na co hrdí,“ sdělil náměstek pro sport Jakub Rychtecký. Zrovna kanoistika má na Pardubicku dlouhou tradici a byl to právě pan Horyna, který v roce 1951 stál u zrodu oddílu kanoistiky v Pardubicích, tehdy známého pod názvem Jiskra Sokol. „Řadu let navíc trénoval závodní mužstvo dospělých a mládeže a ani v devadesátí letech ve svých aktivitách nepolevuje, naopak nadále zůstává aktivním členem oddílu. Druhá dlaždice patří osobnosti, kterou není třeba nějak dlouze představovat, dvojnásobnému mistru světa a držiteli olympijských medailí hokejistovi Bohuslavu Štastnému, který se do povědomí ve-

řejnosti dostal také jako člen legendární útočné trojice Martinec – Novák – Štastný,“ dodal náměstek Rychtecký.

Členská základna chodníku slávy je přitom, co se sportovních odvětví týče, opravdu pestrá. Loni se této pocty dostalo bývalému atletovi a trenérovi Jiřímu Čechákovi a bývalému plochodrážnímu jezdcí Milanu Špinkovi, v předchozích letech zde své čestné místo získali sportovci z řad kanoistů, basketbalistů, tenistů či stolních tenistů, běžců, cyklistů, krasobruslařů, fotbalistů a v neposlední řadě také veslařů. Kromě zmíněných osobností zde veřejnost nalezne památečnickou dlaždici Jana Fibigera, Arnošta Křivky, Václava

Vinaře, Vladimíra Martince, Zdeňka Uhera, Luboše Buluška, Františka Růžičky, Horymíra Sekery, Zdeňka Zikána, Josefa Doktora, Karla Srba, Radovana Brože, Milana Černického, Jaroslava Brože, Miroslava Martinů, Evžena Erbana, Libuše Uhrové, Věry Hájkové, Jiřího Kovárníka staršího, ale i Sportovců století Dominika Haška, Martina Doktora, Jana Kašpara, Věry Suchánkové-Hamplové, Zdeňka Doležala, Václava Machka, Jaroslava Štorka-Žofky, Ludmily Jelínkové a Miloše Svobody. Další jména budou v následujících letech přibývat v návaznosti na další ročníky ankety Nejúspěšnější sportovci Pardubicka.

Do škol město o prázdninách investovalo téměř 90 milionů korun

Letní prázdniny se i letos v některých pardubických školách nesly v duchu rekonstrukcí a modernizací, ať už se jedná o opravy vnitřních částí budov, výměnu vybavení či střešních krytin. Město do svých školských zařízení v letošním roce poslalo téměř 89 milionů korun včetně DPH, rozdělených mezi celkem deset

mateřských a základních škol. Jednou z investic je například modernizace stravovacích prostor v mateřských školách Pastelka v Polabinách a v Dražkovicích. Další finance, které město vyčlenilo na modernizaci škol, jsou určeny na opravu šaten v ZŠ J. Ressla a MŠ Ratolest. ZŠ Štefánikova vstoupí do nového roku

s novými střechami a opravuje se také kanalizace a plocha dvora na ZŠ Závodu míru. Radnice období prázdnin využila i k tomu, aby dokončila opravy stropních konstrukcí na ZŠ Studánka.

Pardubice chtějí prostřednictvím těchto investic nejen modernizovat, ale také navýšit kapacitu míst. „V červenci

byla zahájena stavba nového objektu MŠ Doubek ve Svítkově, která umožní navýšit stávající kapacitu třetího školského obvodu z 78 na celkem 103 dětí. Zcela nová třída vznikla v MŠ Artura Krause, kterou navštěvují děti s handicapem,“ jmenuje náměstkyně primátora Helena Dvořáčková.

Tříděním elektroopadu Pardubice šetřily vysoké množství vody i ropy

Přes sto čtyřicet tisíc kilogramů zrecyklovaných elektrických spotřebičů. Tak vyhodnotila snahu pardubických obyvatel v třídění elektroodpadu společnost ASEKOL, jedna ze dvou firem, která pro město zajišťuje sběr a recyklaci těchto zařízení. Z certifikátu environmentálního vyúčtování za rok 2018, který město od společnosti získalo, vyplývá, že pardubickým občanům není životní prostředí lhostejné.

Výsledky studie ukázaly, že za loňský rok se obyvatelům díky recyklaci starých

zařízení podařilo ušetřit zhruba 121 tisíc litrů ropy, tedy množství, které by stačilo ke zdolání trasy dlouhé zhruba 1 781 tisíc kilometrů v běžném osobním automobilu. Ropa však není jedinou surovinou, jejíž produkci je možné prostřednictvím recyklace elektrospotřebičů snížit. „Obyvatelé města za loňský rok tímto způsobem dokázali uspořit téměř 9 tisíc metrů krychlových vody, která by vystačila na skoro 120 tisíc sprchování, což je, zejména v době sucha, skvělý výsledek. Certifikát, který Pardubice

od společnosti ASEKOL obdržely, prokázal, že recyklace elektrospotřebičů, ať už mluvíme o televizích, počítačích či drobném zařízení, má na životní prostředí nezanedbatelný vliv. Je chvályhodné, že stále více občanů dává přednost sběrným dvorům například před černými skládkami, za což jim patří velký dík. Vždyť jen odevzdání běžných 100 televizorů představuje spotřebu energie pro domácnost až na 4 roky,“ podotýká náměstkyně primátora pro životní prostředí Helena Dvořáčková. Kromě ropy

a vody Pardubice uspořily zhruba 2 tisíce MWh elektrické energie a téměř 70 tun primárních surovin, produkci skleníkových plynů pro změnu snížily o zhruba 423 tun a produkce nebezpečného odpadu klesla o více než 1 851 tun.

Co se ostatních komodit týče, za loňský rok pardubičtí občané vytřídili 1 116 tun plastu, 1 089 tun skla, 1 187 tun papíru, téměř 112 tun nebezpečného odpadu, 232 tun textilu a kompostárně odevzdali 2 776 tun bioodpadu.

Další úseky cyklostezky Mechu a perníku čekají na stavební povolení

Začátkem letošního roku byla slavnostně otevřena první etapa cyklostezky Mechu a perníku z Hradce Králové směrem na Pardubice do Vysoké nad Labem. Celá spojnice dvou krajských měst je součástí nadnárodní cyklotrasy Labská stezka. Na její budování přispívají evropské fondy. Dosud projelo a prošlo tímto nově vybudovaným úsekem

přes 63 700 cyklistů, in-linistů a pěších v obou směrech.

V současné době jsou v přípravě ke stavebnímu povolení další dva úseky, Vysoká n. L. – Opatovice n. L., Dřiteč – Němčice (až pod hrad Kunětická hora). Stavba je plánována na období 2020 až 2021. Propojení Opatovice n. L. – Dřiteč je momentálně ve fázi výkupu pozemků

a záměr realizace výstavby je plánován na období 2022 až 2023.

Na přípravě výstavby Labské stezky se pracuje také mezi městy Pardubice a Týnec nad Labem. Na tomto cca 34-km dlouhém úseku se již zahájil výkup pozemků, a to v oblasti obce Řečany. Pokračovat se bude v úseku Chvaletice – Týnec nad Labem a dále

od Řečan k úrovni obce Semín, kde je plánované přemostění Labe a vedení cyklotrasy po levém břehu řeky Labe. Z pohledu výkupu pozemků jsou nejproblematictější úseky v lokalitě Přelouč a napojení města Pardubice na obec Valy. Zde se aktuálně vyhledává alternativní trasování cyklotrasy pro zajištění prostupnosti územím.

Pardubice spojily třídění odpadu s uměním

Červené kontejnery na elektroodpad nejsou na území Pardubic žádnou novinkou, ovšem co je nového, je jejich propojení s uměním. Pardubice v srpnu převzaly speciální kontejner s graffiti designem a zapojily se tak do projektu Umění třídit, který organizuje společnost ASEKOL, jedna z firem zajišťujících pro město sběr vyřazených elektrospotřebičů.

Cílem projektu je spojit péči o životní prostředí s uměním a vytvořit z pro oko nezajímavých kontejnerů atraktivní součásti městského prostoru. „Nápad propojit tyto dvě věci, třídění odpadu a streetartové umění, považuji za opravdu skvělou myšlenku. Kontejnery se tak stanou součástí veřejného prostoru, uměleckým prvkem, a nikoliv pouze místem, kam lidé odkládají ne-

potřebné věci,“ podotýká náměstkyně primátora Helena Dvořáčková s tím, že v Pardubicích byl prototyp designového kontejneru instalován na zkoušku již minulý rok.

Do celorepublikového projektu jsou zapojena všechna krajská města spolu s Kladnem, přičemž v každém z nich již byl umístěn jeden kontejner s graffiti kresbou. Autoři maleb přitom podobu jednotlivých obrazů vytvořili městům přímo na míru a zobrazili na nich městské dominanty. Jednotlivé nástřiky trvaly necelé dva týdny, malby byly následně doplněny i o antigraffiti nátěr, pro který se společnost ASEKOL rozhodla především z úcty k uměleckým dílům, v něž se kontejnery proměnily. „Chtěli jsme netradičně upozornit na potřebu třídit vysloužilé elektro a zároveň naše kontejnery ochránit před vandaly. Uvědomujeme si svou přítomnost ve veřejném prostoru, která nemusí být vždy vnímána pozitivně, a proto jsme se rozhodli propojit účel s uměním, tedy zachovat dostupnost červených kontejnerů a přizpůsobit

je místu, kde se nacházejí,“ vysvětluje Karel Krejsa, ředitel systému ASEKOL. Pardubický kontejner, který se nachází na Dubině v ulici Josefa Janáčka, tak zdobí pro Pardubice typičtí koně a postava žokeje. O grafický návrh podoby kontejneru a zpracování se postaral Nikola Vavrouš neboli Khoma, pod jehož vedením skupina výtvarníků složených z Ivana Svárovského (Yvans), Dalibora Krcha (MAX), Michala Filáka (Prorok), Jana Grumla (Slakinglizard), Nelli Plevové (VANELLI) a Ota Vehovského (Phormel) pracuje.

S projektem Umění třídit je navíc spojena také **SOUTĚŽ**, která odstartuje 2. září, poté co budou po republice rozmístěny všechny kontejnery. **Veřejnost bude moci hlasovat a rozhodnout o tom, který kontejner se stane tím nejoblíbenějším, a získat tak pro svou obec cenu v podobě 100 000 korun,** které by měly být následně použity na environmentální či CSR aktivity v dané lokalitě. **Více informací o soutěži je k dispozici na stránkách www.umenitridit.cz.**

Cestující nad 70 let jezdí městskou hromadnou dopravou zdarma

Od 1. září 2019 přistoupil Dopravní podnik města Pardubic k zásadní úpravě jízdného MHD pro cestující, kteří dovršili věk 70 let, a to bez ohledu na jejich bydliště. Nárok na bezplatnou přepravu mohou uplatnit předložením platného občanského průkazu, cestovního pasu nebo řidičského průkazu.

Dovolte nám zodpovědět nejčastější dotazy související se změnou jízdného.

„Je mi 70 let a nejsem z Pardubic, mám také nárok na jízdu v Pardubicích v MHD zdarma?“ **Odpověď: „Ano.“**

„Čím se budu prokazovat při kontrole nebo řidiči při nástupu předními dveřmi?“ **Odpověď: „Na případnou výzvu revizora se prokážete pro ověření věku průkazem totožnosti (občanským průkazem, pasem nebo řidičským průkazem).“**

„Mohu si Pardubickou kartu ponechat a odbavovat se s ní na elektronickou pe-

něženku v MHD v Hradci Králové?“ **Odpověď: „Ano, karta vám nadále bude platit i v MHD v Hradci Králové, kde s ní můžete hradit jízdné z elektronické peněženky.“**

„Na své Pardubické kartě mám peníze v elektronické peněženice a chtěl bych je vyplatit.“ **Odpověď: „Pro jejich vyplacení se zastavte v Zákaznickém centru DPMP a.s. v Pernerově ulici.“**

„Dostanu zpět peníze, když jsem si kupoval nedotovaný Seniorpas?“ (senioři z II. zón) **Odpověď: „Toto je zatím v řešení s obcemi (starosty) II. zón. Více informací budeme mít v průběhu října.“**

„Budou nám vráceny peníze za pořízení Pardubické karty?“ **Odpověď: „Ne, poplatek 75,- Kč za vystavení Pardubické karty pro seniory se nevrací.“**

„Budete vracet poplatek 30,- Kč za Seniorpas?“ **Odpověď: „Ne, poplatek za vystavení žádosti o příspěvek k seniorpasu vám vrácen nebude.“**

Jitka Malinská, mluvčí DPMP, a.s.

Jízdní řády se po prázdninách opět změnil

V sobotu 31. srpna vstoupily v platnost poprázdninové jízdní řády městské hromadné dopravy v Pardubicích. Do jízdních řádů se vrátily všechny školní spoje a také linky 22, 26 a 29. K menším změnám oproti předprázdninovým jízdním řádům došlo u linek 5, 6, 8/88 a 13. Zde je o 2 minuty prodloužen interval mezi jednotlivými spoji (z 10 minut na 12

minut). Zároveň je vzhledem k malé vytíženosti dočasně pozastaven provoz linky č. 4. Tato opatření zavádí dopravní podnik z důvodu dočasného nedostatku řidičů. Během měsíce října přepokládáme návrat k dřívějším intervalům a u linky 8/88 budou v tomto termínu prodlouženy celkem čtyři páry spojů v pracovní den ze zastávky Dubina, točna až na zastávku

Dubina, Dubinská. Na lince 24 bude v neděli zaveden nový spoj s odjezdem 19:06 z Hlavního nádraží směr Domov mládeže.

Linka 90 bude i v průběhu měsíce září zajišťovat spojení ke každému letu, který odbaví Terminál Jana Kašpara (v září celkem 7 letů týdně s postupným útlumem provozu, pro každý z nich jezdíme v režimu 3+2).

Od října do konce platnosti letního času se rozsah obsluhy vrátí ke standardu, tedy k pondělním a čtvrtečním spojům pro lety do Alicante, s eventuálním rozšířením pro nově zaváděné lety do Kyjeva, jež se plánují od 22. října.

Od data změn dochází rovněž k úpravě názvu zastávky U Zámečku na nový – ERA, Zámeček.

Pardubický kraj hledá pěstouny pro děti

Pěstounské rodiny dávají šanci dětem, které nemohou vyrůstat ve své biologické rodině, zažít smysluplný rodinný život a prožívat běžné radosti a starosti funkční rodiny. V současné době žije v Pardubickém kraji 752 dětí v pěstounských rodinách, o tyto děti pečují 761 pěstounů. Jen na Pardubicku je 165 pěstounů, přesto jejich počet stále nestačí.

Krajský úřad Pardubického kraje má však stále v evidenci děti, kterým by mohl zprostředkovat náhradní rodinnou péči. Aktuálně je jich asi 290 v nejrůznějším věku až do zletilosti. Zájem o umístění

do náhradní rodiny má asi polovina z nich. Z Pardubic a blízkého okolí by do rodin chtělo jít celkem 58 dětí, ale pěstounů je stále nedostatek.

V roce 2018 bylo evidováno pouze 16 žádostí o pěstounství, z čehož z Pardubic to byly 4 žádosti. V letošním roce byly zatím z tohoto regionu podány opět jen 4 nové žádosti. Tento pokles zájmu o výkon pěstounské péče není bohužel jen lokální záležitostí, ale jde o celorepublikový trend. Ministerstvo práce a sociálních věcí již několik let hovoří o nutnosti zvýšit prestiž pěstounů a zvýšit povědomí o pěstounské

péči v široké veřejnosti. Očekávaná celorepubliková kampaň týkající se pěstounské péče je však stále jen ve vizích.

Pardubický kraj se s touto situací nebyl ochoten smířit a začal sám podnikat kroky, které by přinesly větší zájem o výkon pěstounské péče a zvýšily povědomí veřejnosti o pěstounství. Ve spolupráci s neziskovými organizacemi, které se věnují podpoře pěstounů, pořádá letos už třetí ročník „Dne (pro) pěstounství“, který je vyvrcholením nové akce Týden (pro) pěstounství. Velký rodinný svátek nejen pro pěstounské rodiny, ale pro všechny

zájemce a rodiny s dětmi se letos bude konat v neděli 15. září v choceňském parku Peliny, a to po celý den.

Pardubický magistrát se do projektu zapojí 12. září společným setkáním zástupců oddělení sociálně-právní ochrany dětí, doprovodných organizací a zájemců o pěstounství. Setkání se uskuteční ve 13 hodin v kavárně Slunečnice.

Pokud vás téma pěstounské péče zaujalo, můžete se obrátit na OSPOD Magistrátu města Pardubic po telefonické domluvě. **Eva Řezníčková, OSPOD Krajský úřad Pardubického kraje**

Katalog pro volný čas dětí a mládeže je opět aktualizován

Odbor školství, kultury a sportu průběžně aktualizuje Katalog pro volný čas dětí a mládeže, který je zveřejněn na stránkách města (<http://www.pardubice.eu/o-pardubicich/katalog-pro->

-volny-cas-deti-a-mladeze/). Katalog nabízí přehled sportovních, tanečních, hudebních, výtvarných, jazykových a dalších kroužků, které jsou pardubickými organizacemi realizovány pro děti

a mládež během školního roku. Je členěn do jednotlivých sekcí dle druhu činnosti a poskytuje základní informace o nabízených kroužcích. Nabídka z katalogu bude zajímavá nejen pro děti, ale i jejich

rodiče. Organizace, které dosud v katalogu nejsou zařazeny, mohou zasílat informace ke zveřejnění o svých volnočasových aktivitách na adresu martina.mysilova@mmp.cz.

V parku běželi za pěstouny

V rámci Sportovního parku Pardubice a Veletruh sociálních služeb se ve středu 14. srpna uskutečnila sportovní propagací akce Oblastní charity Pardubice s názvem Běh za pěstouny aneb hledáme rodiče. Na startu 1 300 metrů dlouhého benefičního závodu stálo 173 běžců, mezi kterými byli jak aktivní sportovci, tak i rodiče s dětmi či senioři, nechyběly tu ani maminky s kočárky. V Pardubickém kraji je v ústavní péči téměř 250 dětí, které by své dětství mohly prožít v náhradních rodinách a nikoli například v dětských domovech. Naším cílem je veřejnost s institutem pěstounství seznamovat, aktivně potenciální pěstouny vyhledávat

a umožnit tak dětem žít v normálním rodinném prostředí.

Pouť lidí dobré vůle za nemocné a trpící

Další skvělou společensko-sportovní akcí je Pouť lidí dobré vůle za nemocné a trpící. V rámci Dne Charity pořádá Oblastní charita Pardubice spolu s Farní charitou Chrudim pěší a cyklistickou pouť do Luže (pro zájemce bude vypraven také autobus), která bude završena mší svatou v kostele Panny Marie Pomocnice křesťanů na Chlumku 28. září v 15 hodin. Více informací a registrace na pardubice.charita.cz

kolektiv Charity Pardubice

Škola na Závodu míru zve na oslavu

3. září 1979 byla v Pardubicích na sídlišti Závodu míru otevřena nová škola. Nejprve pomáhala řešit populační vlnu, kdy se zde vyučovalo ve čtyřech paralelkách až 795 žáků. Později se vyprofilovaly hokejové třídy. V letech 1994 – 1995 došlo ke splnutí dvou škol a kolektivů, protože budova ZŠ Koněvovo/Zborovské náměstí byla v restituci vrácena kongregaci Salesiánů. Tak se tamější žáci a učitelé přesunuli na ZŠ Závodu míru a původní hokejové třídy byly nahrazeny jazykovými.

V uvolněné atmosféře demokratické společnosti škola začala pořádat motivační a didaktické Pedagogické dny, stala se ško-

lou ASPnet UNESCO, organizovala pro žáky výukové pobyty v zahraničí. Žáci se úspěšně účastní předmětových olympiád, soutěže FVTM, pracují v pěveckém a divadelním souboru, věnují se sportu, charitativní činnosti a mají vlastní rétorickou soutěž.

Čtyřicet let školy chceme oslavit nejen interně, ale podělit se o vzpomínky s absolventy a jejich rodiči, s učiteli i se všemi přáteli této krásné školy na břehu Labe. 1. října 2019 uspořádáme malé žákovské matiné před zahájením výuky a odpoledne v 16 hodin zveme všechny dospělé příznivce na slavnostní kulturní program s prohlídkou všech prostor školy. **kolektiv školy**

Rodiny s autistickými dětmi se dočkají „homesharingu“

Rodinné Integrační Centrum z.s., které dlouhodobě působí v oblasti služeb pro rodiny s dětmi a dospělé osoby s poruchami autistického spektra (PAS), se v Pardubickém kraji pustilo do realizace jedinečného projektu Homesharing, který nabízí alternativu klasickým odlehčovacím službám. Inspirace k realizaci projektu přišla ze zahraničí, konkrétně z Irsku, kde model komunitní pobytové služby Homesharing (což lze volně přeložit jako „sdílená péče“), již více než 40 let úspěšně funguje.

V České republice se jedná o zcela nový typ služby, ve kterém o dítě s PAS budou po důkladném zaškolení pečovat smluvní spolupracovníci Rodinného Integračního Centra v rámci svých vlastních domácností, tzv. hostitelských rodin. Jako zastrešující organizace se Rodinné Integrační Centrum stane garantem kvality péče o děti s PAS v hostitelských rodinách.

„Jedinečnost služby Homesharing spočívá zejména v navázání dlouhodobého vztahu mezi rodinou dítěte s PAS a hos-

titelskou rodinou, individuálním přístupem ke každému dítěti a dostatečným prostorem na postupnou adaptaci dítěte v hostitelské rodině. Jednoznačnou výhodou oproti běžným pobytovým službám je nepoměrně vyšší komfort pro dítě s PAS a velký prostor pro komunikaci mezi zapojenými rodinami,“ uvádí ředitelka Rodinného Integračního Centra, paní Hana Janíková.

V současné době probíhá nábor klientů, tedy rodin s dětmi s PAS ve věku 4–18 let i hostitelských rodin. „Pro hostování hle-

dáme toleranční rodiny, kterým není osud rodin s dětmi s PAS lhostejný, schopné pochopit odlišnosti dětí s PAS a přijmout je takové, jaké jsou,“ uvádí koordinátorka projektu Eva Černá. „Podělit se o svůj domov s dítětem s PAS může rodiny v dnešní uspěchané době zaměřené na výkon určitým způsobem obohatit. Děti s autismem nás mohou svým zcela specifickým způsobem vnímání světa naučit vlastnímu zklidnění, trpělivosti nebo toleranci,“ dodává Černá.

Hana Mojžíšová Hájková, RIC

Modernizace pardubických parkovišť začne příští rok

Pardubice chtějí mít do čtyř let vybudovaný moderní parkovací systém, který ušetří čas řidičům a městu poskytne data, na jejichž základě bude možno objektivně posoudit správné nastavení parametrů pro využití té které parkovací plochy. Ještě letos město vybere dodavatele moderních technologií, bez nichž se inteligentní parkování neobejde. „Tady se v parkování za 25 let nic podstatného nezměnilo. Stále zehráme na kolony aut v centru a špatné parkování. Rozhodli jsme se investovat do projektu Smart Parking, jehož výsledkem bude mimo jiné navigace řidičů na nejbližší volná parkovací místa, a tedy i úbytek vozů křižujících centrum města ve snaze najít volné místo k zaparkování,“ řekl náměstek primátora Pardubic zodpovědný za dopravu Petr Kvaš.

Moderní technologie má přispět nejen ke komfortu motoristů a ulevit dopravě v centru. Má také přispět ke zlepšení platební kázně motoristů a správcům parkovišť poskytnout přehled o využívání parkovacích míst, včetně informací o tom, zda je využívají návštěvníci či rezidenti. „Město tak bude mít v ruce nástroj pro objektivní rozhodování o tom, jakou funkci má konkrétní parkovací plocha plnit,“ dodal náměstek.

Příkladem může být Tyršovo nábřeží, kde jsou nyní místa vyhrazena návštěvníkům blízkých úřadů, ale ve večerních hodinách by mohla sloužit lidem přijíždějícím do města za zábavou.

Pardubice se, stejně jako většina velkých měst, potýkají s nedostatečnou kapacitou parkovacích míst v centru, jejich specifikem ale je, že na 82 procentech ze 3 835 parkovacích míst je smíšený režim, tedy parkují tu jak rezidenti, tak návštěvníci. Čistě rezidenční místa zaujmají 10 procent parkovacích míst a zbývajících 8 procent tvoří „návštěvníká“ parkoviště. Na základě údajů z nového parkovacího systému by se tento poměr měl přiblížit optimálnímu stavu.

Prvním krokem na cestě ke Smart Parkingu, díky němuž by mělo být snazší v Pardubicích zaparkovat, byla změna cenové politiky, tedy úprava parkovného, ale také charakteru některých parkovacích ploch v centru. „Nyní musíme upravit parametry tak, aby byla parkoviště co nejvíce využívána. Nejde totiž jen o výši parkovného, ale například i o dobu, po kterou se za parkování platí, a také režim, v němž fungují. Je velmi pravděpodobné, že časem se charakter parkování v některých lokalitách změní,“ řekl náměstek Kvaš.

Náklady na celý projekt budou zhruba 60 milionů korun, budován by měl být postupně. V současné době probíhá tříkolové výběrové řízení na dodavatele. Zakázka bude rozdělena na tři samostatné části, vítěz či vítězové veřejné soutěže by měli být známi do konce letošního roku a projekt samotný zahájen v příštím roce.

Nejprve budou parkoviště osazena 85 novými parkovacími automaty. Vedle platby v hotovosti umožní i platbu bezkontaktní platební kartou, mobilním telefonem a podobně. „Následovat bude technicky, technologicky i časově nejsložitější krok, osazení parkovacích míst čidly, která jsou základem celého systému. Prostřednictvím mobilní aplikace navedou motoristy k nejbližšímu volnému parkovacímu místu. Čidla ale musejí v reálném čase předávat informaci nejen o obsazení parkovacího místa, ale i o tom, zda jde o vůz návštěvnícký, nebo rezidentský. Počítáme totiž s tím, že v další etapě parkovací karty nahradí elektronické identifikátory,“ uvedl náměstek Kvaš. Rezidentům by pak odpadlo každoroční čekání ve frontě na parkovací karty, po prvotní verifikaci údajů by totiž mohli parkovné pro další období uhradit přes webové rozhraní.

„První kroky k tomu, aby Pardubice byly smart a chytrá řešení ulehčovala život obyvatelů a návštěvníkům Pardubic, jsem s kolegy začal činit v roce 2016. Tehdy vznikly i první představy o systému chytrého parkování, který by přispěl k většímu komfortu pro řidiče i odlehčení dopravy v centru. Jsem rád, že realizace záměru se přiblížila a „chytré“ parkování tak bude prvním globálním smart řešením v Pardubicích,“ podotkl primátor Pardubic Martin Charvát.

Koronou Smart Parking bude integrační platforma, která zajistí, aby vše fungovalo podle požadavků města. Její součástí bude například mobilní aplikace s navigací řidiče na volné parkovací místo a s možností platby parkovného z vozu, kompletní systém vydávání a evidence rezidentů, nad tím vším dispečerské rozhraní „hlídající“ funkčnost systému. Samozřejmostí je kontrolní systém, včetně toho, zda na vyhrazených parkovacích místech neparkují vozy nemající k tomu oprávnění. Projekt by měl být dokončen do roku 2023. „Systém musí být co nejsložitější, proto například chceme, aby pro parkování bylo možné použít i mobilní aplikace fungující také v jiných městech, například v Hradci Králové,“ dodal náměstek Kvaš.

Strážníky opět potkáte u přechodů

S příchodem září budete opět potkávat cestou do školy strážníky. Se začátkem školního roku bude Městská policie Pardubice hlídat přechody pro chodce u základních škol.

„Strážníci se zaměří především na přechody, které vedou přes silně dopravně zatížené komunikace. Zvláště v září, než

si řidiči i školáci na nový režim zvyknou, považujeme tento dohled za velmi potřebný. Věřím, že rodiče tuto službu také ocení,“ říká ředitel Městské policie Pardubice Rostislav Hübl. Kontroly u přechodů na vytvářených silnicích provádí strážníci každoročně, vždy v průběhu celého školního roku a za jakéhokoliv počasí.

Záchranáři a strážníci spojili síly pro Elišku

Ledová plocha pardubické ČSOB Pojišťovna ARENY byla koncem srpna dějištěm benefičního utkání v ledním hokeji na pomoc Elišce Novotné. Eliška je pětiletá holčička z Pardubic, která se narodila se vzácným genetickým onemocněním – Rettovým syndromem s mutací CDKL5 genu. To, co Eliščin stav zlepšuje, jsou rehabilitace, ty jsou ale velmi nákladné a rodina je musí hradit ze svého.

Městská policie Pardubice a Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje, ačkoliv na ledě stály proti sobě,

bojovaly za jedno, za vítězku pro Elišku. Díky nim i divákům, kteří přišli malou bojovnicí podpořit, jsme nakonec vybrali 40 624 Kč a dalších 10 000 Kč bylo připsáno od dárců na transparentní účet 2001142763/2010. Kromě šeku strážníci rodičům předali i dárky pro jejich syny, kteří hrají hokejbal.

V barvách městské policie na led nastoupil i vrchní velitel strážníků – primátor města Pardubic Martin Charvát, dále tajemník Magistrátu města Pardubic Michal Zítka a někdejší šéf policejního ředitelství

Pardubického kraje a současný policejní prezident Jan Švejdar. I přes tyto velké posily, které se s chutí zúčastnily utkání, ale strážníci nakonec podlehl záchrance 6:9. Výsledek ovšem nebyl tím, co rozhodovalo o úspěchu akce. Důležité bylo spojení týmů i sil pro dobrou věc. K akci se například připojili i strážníci z města Hodonín, kteří mezi sebou vybrali 5 500 Kč.

Děkujeme všem, kteří při utkání vytvořili úžasnou atmosféru, a budeme se těšit zase za rok.

Lucie Klementová, MěPol Pardubice

Otevřené dveře centra Kosatec

Centrum Kosatec, bezbariérové sídlo České abilympijské asociace ve Sladkovské ulici 2824, otevře v 17. září od 9 do 18 hodin opět dveře dokořán velkým i malým návštěvníkům. Klasické prohlídky objektu doplní v programu několik lákadel. Tvořivá dílna nabídne možnost vytvořit si přáníčko s motivem srdce, letošním jednotícím tématem. Pocity osob se zdravotním postižením v běžných životních situacích přiblíží oblíbený zážitkový seminář. Každý bude moci „nechat svůj podpis“ na velkém obrazu, který posléze ozdobí interiér budovy. Společnou aktivitou bude pokus zdolat na darovaném trenážeru alespoň 148,5 km, tedy celkovou délku cyklotrasy „Perníkové srdce“, která má skutečně i takový tvar. Více na www.centrumkosatec.cz.

Akce na podporu duševního zdraví zaplaví na týden Pardubice

V srpnu začal 24. ročník Týdnů pro duševní zdraví – východní Čechy, který každoročně do měst v Pardubickém a Královéhradeckém kraji přináší osvětu v oblasti duševního zdraví prostřednictvím kulturních akcí. Od 13. do 20. září je pro vás v Pardubicích připraven pestrý program nabízející možnost prožít nevšední zážitky, vzdělat se v tématu duševního zdraví a podpořit dobrou věc.

Týden plný aktivit přinášejících pohodu pro duši odstartuje ve 14 hodin akce Výměňák před Café Robinson v Polabinách. Čeká vás na ní bleší trh a živá hudební produkce. Oficiálně budou Týdny pro duševní zdraví zahájeny 16. září v 15 hodin v Tyršových sadech, a to workshopem, kde se budete moci vyspat na Zeď bláznovství, a koncertem multiinstrumentalisty Dušana Marka a kapely Donr-

vetr. Další den od 17:30 je přichystán program v Divadle 29, začne vernisáží Ateliéru radostné tvorby a pokračovat bude promítáním filmu Paralelní životy s následnou besedou. Ve středu 18. 9. se vám představí Centrum duševního zdraví od 15:30 v Klubu 29 a ve čtvrtek výstava Terapie pohádkou v Café Robinson od 17 hodin. Na závěr Týdnů pro duševní zdraví se uskuteční tradiční Psychote-

rapeutický seminář, tentokrát na téma Slyšení hlasů s Adim Hasanbašićem.

V rámci Týdnů pro duševní zdraví se koná také několik dnů otevřených dveří, například v CEDR Pardubice, Centru Kosatek či ve Vida centru. Program pro vás připravila nezisková organizace Péče o duševní zdraví ve spolupráci dalšími organizacemi sociálních služeb.

Michaela Venclová, Péče o duš. zdraví

Do Čivc na Benefiční festiválek

Nadační fond Společná šance pořádá 15. září od 13 do 19 hodin další Benefiční festiválek na podporu dětí a jejich rodin, které v životě neměly potřebné štěstí. Stejně jako minulý rok mohou rodiny účastníků strávit příjemné nedělní odpoledne v zámeckém parku v Čivcích. Zde je připraven program pro děti v podobě tvořivých činností, mnoha dětských do-

vednostních soutěží, klauniády, skákacích hradů, jízdy na koni, face paintingu a dalších. Návštěvníci si mohou změřit rychlost tenisového servisu, vyzkoušet hod břemenem, nechat zkrášlit svůj obličej, zkusit štěstí o zajímavé ceny v charitativní tombolce. O příjemný hudební doprovod se postarají kapely Pískomil se vrací, Ready Kirken a POKÁČ.

Proč se to celé děje? Chceme podpořit nemocného Deníka, Elišku a Šarlotku z Pardubic a výtěžek z dobrovolného vstupného, tomboly a aukce půjde v celé výši na jejich podporu. Pardubický region je podobným akcím nakloněn, o čemž svědčí náš první festiválek, který navštívilo přibližně 800 návštěvníků. Podporovaným dětem a jejich rodinám přinesl

nad rámec další přímé podpory nadačního fondu téměř sto tisíc korun. I letos bude příspěvek věnován dětem a jejich rodinám, a to zejména na jejich pobyt ve fyzioterapeutických zařízeních podporujících jejich rozvoj a nehrané pojišťovny. Děkujeme předem i letos za vaši účast a podporu.

Nadační fond Společná šance

Město pracuje na projektu rozvíjejícím vědomosti dětí zábavně

Město pracuje na vzdělávacím projektu, jehož cílem je zkvalitnit výuku a zároveň rozvíjet vědomosti žáků i zábavnou formou. Jeho název je MAP II a nabízí semináře především pro pedagogy, kde budou moci získat spoustu nových informací, které pak mohou využívat ve výuce. „Díky vzdělávacím akcím MAP se učitelé seznámí s vyučovacími metodami svých kolegů, budou si moci vyzkoušet chemické a fyzikální

pokusy, kterými mohou zpestřit výuku, dozvědí se, co pro školy znamená příchod digitálních technologií, jak mohou pomoci se začleněním žákovi, který má odlišný mateřský jazyk, získají tipy na vzdělávací hry nebo se budou moci dozvědět něco ze světa knižních novinek,“ upřesnil náměstek primátora Jakub Rychtecký.

Neopomnělo se však ani na veřejnost, děti a žáky. Pro širokou veřejnost je ur-

čena ukázka laboratoří Dopravní fakulty Jana Pernera a seminář s názvem Plísň kolem nás. Pro děti a žáky projekt připravil workshop Vánoční čarování s chemií, Zvyky a lidové tradice a od září zahajuje nové vzdělávací kroužky. Kromě toho bude od září do konce prosince v MŠ Výkleky pokračovat kroužek Čarování s pohádkou, na ZŠ Srch začne pro žáky 5.–9. třídy kroužek Mladý redaktor, ZŠ Benešovo náměstí

nabídne kroužek chemie a biologie a kroužek elektro a robotika.

Během letních prázdnin byla ve strategickém rámci aktualizována data investičních záměrů v území. Aktualizaci strategického rámce bude v říjnu schvalovat Řídící výbor projektu. Program a informace o vzdělávacích akcích najdete na facebookových stránkách MAP ORP Pardubice II.

Monika Ježková, oddělení školství

Program a kroužky v Seniorcentru

18. 9. 14.00 Videoprojekce J. Nováka: „Celostátní výstava tělesné výchovy a sportu v roce 1931 v Pardubicích“
22. 9. 14.00 Taneční odpoledne v KD Hronovická – hraje KV Band
30. 9. 14.00 Beseda „Jedu s dobrou“ – moderní vybavení současných vozů, novinky v bezpečnosti silničního provozu, informace o zkušebních jízdách zdarma na polygonu ve Vysokém Mýtě.
2. 10. 14.00 „Chřipkové onemocnění“, přednášet bude MUDr. Petr Knížek, Ph.D.

Kroužky v Seniorcentru

1) Tělesná výchova: Věra Železná, pondělí 10 – 11, úterý 10 – 12, čtvrtek 9 – 11

2) Cvičení zdravotní + Mojžíšové: Libuše Čecháčková, pátek 8 – 9
3) Gymnastika, protahovací a posilovací cvičení: Věra Tlapová, pondělí 9 – 10
4) Cvičení zdravotní: Jindřiška Misíková, úterý 16 – 17
5) Cvičení zdravotní: Věra Veverková, úterý 8 – 9
6) Jóga pro pokročilé: Ing. Eduard Kralovič, úterý 19 – 20
7) Jóga pro začátečníky: Alena Pikálová, středa 10 – 11.30, 16 – 17.30, 17.30 – 19
8) Jóga pro začátečníky a pokročilé: Jaroslava Engeová, čtvrtek 16 – 17
9) Paličkování: Eva Šrutová, 1., 3. a 4. čtvrtek v měsíci 13 – 16, 2. pátek v měsíci 9 – 16

10) Cvičení paměti: Ing. Iva Čtvrtečková, úterý 9 – 11
11) Pěvecký sbor seniorů „Návrat“: Danuše Tláskalová, čtvrtek 17 – 18
12) Taneční kroužek, manželé Pazderovi, pondělí a pátek 17 – 19
13) Čínské tradiční cvičení: Ing. Eduard Kralovič, úterý 17 – 19
14) Ranní čínské cvičení Čchi-kung: Petr Pacovský, denně 6 – 8
15) Protahovací cvičení s prvky jógy: Jana Urbanová, čtvrtek 17 – 18
16) Kroužek NJ – středně pokročilí (E. Košťála 1014): Ivuše Sochorová, pondělí 9 – 10
17) Relaxační cvičení: Jaroslava Pelíšková, pátek 15 – 16

18) Angličtina pro začátečníky: Mgr. Šimerdová; středa 17 – 18
19) Angličtina pro pokročilé: Mgr. Šimerdová; úterý 17 – 18
20) Jóga + Pět Tibetánů: Miroslava Žďárská; pondělí 15 – 16.30

Platba za kroužek činí 100,- Kč/ osoba/rok. Podmínkou vstupu do zájmového kroužku Seniorcentra je bydliště v Pardubicích či blízkém okolí a věk 60+. V případě zájmu kontaktujte v průběhu září či října přímo lektora v době konání zvoleného kroužku, přistoupit je možné v průběhu celého školního roku.

Informace poskytne Michaela Smetáková, tel.: 466 859 429, 731 453 270, michaela.smetakova@mmp.cz.

Vedení komorní filharmonie se po devíti letech změnil

Od ledna příštího roku bude Komorní filharmonie Pardubice (KFP) fungovat pod vedením nového ředitele. Na základě výsledků konkursu se řízení příspěvkové organizace města ujme Pavel Svoboda a vystřídá tak Jarmilu Zbořilovou, která byla v letech 2011 až 2013 pověřena řízením filharmonie, od roku 2014 zastává funkci ředitelky KFP a rozhodla se již nepřihlásit.

„Doufám, že se nám společně s kolegy za dobu mého působení podařilo udržet i při poměrně zásadní průběžné generační obměně jak v orchestru, tak v managementu vysokou prestiž celé organizace a přitom příjemnou tvůrčí a kolegiální atmosféru tak zásadní pro správné fungování každé umělecké instituce. Jedním z mých stěžejních osobních záměrů bylo docílit, aby mnohem více lidí všech věkových kategorií začalo orchestr vnímat jako nedílnou součást městského a regi-

onálního kulturního života i jako skvělého reprezentanta toho nejkrásnějšího zvuku Pardubic i Pardubického kraje daleko za jejich hranicemi. Zájem dětí a mládeže o programy, které pro ně připravujeme, dokazují správnost cesty při formování dalších posluchačských generací. Všem lidem v Komorní filharmonii děkuji za to, že na kus své cesty, kdy jsme tvořili jeden tým, budu vždycky ráda vzpomínat. Do dalších let přeji celému orchestru i svému nástupci jen to nejlepší a těším se na shledanou na koncertech,“ hodnotí své devítileté působení v KFP Jarmila Zbořilová, která vedení města již předem avizovala, že se konkursního řízení pro další funkční období nezúčastní. „Z toho důvodu jsme se rozhodli přistoupit k vyhlášení konkursu již nyní, s téměř půlročním předstihem, abychom měli dostatek času najít za paní ředitelku takového nástupce,

který bude mít manažerské schopnosti, zkušenosti v oboru a jasnou představu o tom, jak s Komorní filharmonii nadále pracovat. Zároveň bych touto cestou paní ředitelce rád poděkoval za její dlouholetou práci, díky níž si Komorní filharmonie Pardubice drží výtečnou pověst nejen v republice, ale i v zahraničí,“ popisuje náměstník Jan Mazuch s tím, že město konkursní řízení po šesti letech vyhlásilo na základě Pravidel pro vztah města a příspěvkových organizací.

Pokračování ve vynikající práci Jarmily Zbořilové při vedení tělesa je tak velkou výzvou pro nastupujícího ředitele Pavla Svobodu, který odstartoval začátek své kariéry na pardubické konzervatoři. Od té doby stihl nasbírat řadu profesních zkušeností, ať už jako umělecký ředitel Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka v Dobrušce, či dramaturg Kruhu přátel hudby Opočen-

ská beseda a jako vynikající varhaník bude mít k muzikantům jistě blízko. Studoval na univerzitě v Berlíně a v roce 2017 získal magisterský titul na HAMU v Praze, kde navíc v současné době zastává funkci vedoucího oddělení a dokončuje doktorské studium. Ve své nové funkci bude cílit nejen na kontinuitu. „Komorní filharmonie Pardubice je instituce s dlouhodobým plánováním a dobře funguje, proto je kontinuita stěžejní. Současně je ale nezbytné připravit se na budoucí výzvy a inovovat. Zmínil bych systematickou práci s abonenty a partnery, vícezdrojové financování a rozvoj koncertní činnosti KFP na prestižních pódiích u nás i v zahraničí. Bude mi ctí se podílet na vedení této respektované organizace a velmi se těším na tvůrčí spolupráci s managementem i orchestrem,“ popisuje své plány Pavel Svoboda, který do funkce ředitele KFP nastoupí 1. ledna 2020.

S filharmonii za Wolfgangem na univerzitu

Aula Arnošta z Pardubic bude dějištěm prvního koncertu klasické hudby, který Komorní filharmonie Pardubice odehraje ve své právě začínající 51. sezoně v rámci cyklu Čekání na návrat. Filharmonici potěší posluchače 18. září od 19 hodin hudbou Wolfganga Amadea Mozarta, konkrétně áriemi a scénami z jeho oper. Zazní árie skutečně slavné (z oper Don Giovanni, La clemenza di Tito, Figarova svatba, Così fan tutte, Kouzelná flétna) včetně několika půvabných dvojzpěvů. Spolu s orchestrem vystoupí Lucie Hájková a Jiří Hájek, kteří

ke slavným titulům jevištní tvorby přiřadili ještě několik samostatných koncertních árií, vzniklých k nejrůznějším příležitostem. Lucie Hájková coby pravidelný host opery Národního divadla v Praze zpívá přední role v operách Mozarta, Dvořáka, Martinů, Verdiho a dalších. Spolupracuje s Janáčkovou operou Národního divadla v Brně, kde vytvořila mimo jiné titulní roli Smetanovy Libuše. Na svém kontě má i řadu zahraničních koncertů (koncert v Káhirské opeře v Egyptě, turné po Japonsku a další). Jiří Hájek je rovněž sólistou opery Národního

divadla, kde vytvořil role jak v Mozartových operách, tak v ostatním světovém repertoáru. Hostuje i v Národním divadle v Brně. Koncert Za Wolfgangem na univerzitu diriguje přední český operní dirigent Robert Jindra, který v Národním divadle v Praze nastudoval řadu našich i světových oper a dirigoval rovněž mimořádné koncerty. V současné době zastává post prvního dirigenta v Aalto Musiktheater und Filharmonie Essen.

Komorní filharmonie Pardubice koncertní řadou Čekání na návrat dočasně

nahradí abonentní cykly, které vzhledem k právě probíhající rekonstrukci Domu hudby nemohou být realizovány v Sukově síni Domu hudby.

Vstupenky na jednotlivé koncerty KFP lze zakoupit online na www.kfpar.cz a také v Turistickém informačním centru na náměstí Republiky.

Do 1. října můžou návštěvníci Krajské knihovny v Pardubicích zhlédnout unikátní fotovystavu rekapitulující jubilejní sezonu KFP „Padesátka nám sluší“.

Tereza Břízová, mluvčí filharmonie

Východočeské divadlo vstoupilo do jubilejní 110. sezony

Po letních prázdninách, kdy v divadelním zákulisí pardubického stánku Thálie probíhaly úklidové práce, nutné opravy, malování chodeb či revitalizace jevištních prken, ve Východočeském divadle opět panuje cílý ruch – v dekoračních dílnách se vyrábějí kulisy chystaných her, v krejčovně se rozbíhají šicí stroje, na jevišti se „oprašují“ inscenace ze stávající nabídky repertoáru, ve zkušebnách se zkouší nové tituly a večery už znovu patří divákům...

V jubilejní 110. divadelní sezoně – historická budova Městského divadla byla slavnostně otevřena 11. prosince 1909 – herci uvedou osm premiér.

Konkrétně: křehkou komedii na téma rodinných vztahů nahlížených pohledem dospívajícího autistického chlapce Podivný případ se psem, kterou v komorním prostoru Malé scény nastuduje mladá režisérka Kasha Jandáčková, současnou břitce vtipnou komedii ze schůze SVJ Společenstvo vlastníků pod vedením režiséra Petra Štindla, tajemný, až mysteriózní dramatický příběh Až ustane déšť v režii Filipa Nuckollse, situační komedii s detektivní zápletkou v prostředí tajemného hradu na samotě v Connecticutu Sherlock v nesnázích pod režijní taktovkou Janky Ryšánek Schmidtové, kabaret U Hitlerů v kuchyni

v režii Miroslava Hanuše, jenž text doplní písněmi britské kapely Tiger Lillies, a napínavou komorní hru Pochyby, kterou na Malou scénu uvede režisér Pavel Krejčí. Kmenový režisér pardubického souboru Petr Novotný bude inscenovat muzikál Grand Hotel plný strhujících životních příběhů a pohádku pro celou rodinu podle kultovního českého filmu Tři veteráni, která bude mít premiéru v červnu 2020 na Kunětické hoře.

„Samozřejmě i nadále budeme pokračovat v zavedené tradici INprojektů – scénických čtení v komorním prostředí, doplněných besedami s tvůrci, i v zábavných neformálních pořadech

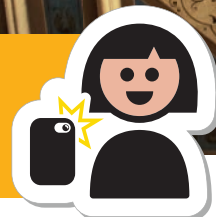
Bez kostýmu aneb Povídání z herecké šatny. Zvát budeme i na další poetické dýchánky na naší nejmenší scéně zvané Poedium v klubu. Diváci se už 17. září mohou těšit na večer ke stému výročí narození básníka Jiřího Ortena, v prosinci si připomeneme Ivana Blatného,“ doplňuje dramaturgyně divadla Jana Pithartová.

První mimořádnou akcí jubilejní sezony bude Den otevřených dveří, v rámci něhož budou v sobotu 14. září od 14.00 a 16.00 hodin představeny i jednotlivé divadelní profese. Divadelní „kuchyni“ zájemce provedou sami herci.

Radek Smetana, mluvčí divadla

ZABAV SE, VYFOŤ SE
s památkami :-)

Dny evropského dědictví

NÁRODNÍ TÉMA: PAMÁTKY A ZÁBAVA

EUROPEAN HERITAGE DAYS (ZKR. EHD)

Vždy v září se pro širokou veřejnost zpřístupňují zajímavé a výjimečné památky, budovy, objekty i prostory, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo celkově nepřístupné. Akce se koná od roku 1991 pod záštitou Rady Evropy a k její myšlence zvýšit povědomí o našem kulturním dědictví se dnes hlásí 50 zemí Evropské kulturní konvence. Město Pardubice se k této významné celoevropské akci připojuje od roku 2002. Na místech zpřístupněných v rámci **Dnů evropského dědictví** je pro návštěvníky připraven speciální program – komentované prohlídky, besedy, výstavy apod.

www.ehd.cz | www.pardubice.eu | www.ipardubice.cz

NEVÁHEJTE S NÁMI SDÍLET SVÉ ZÁŽITKY Z DNŮ EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ 2019

Pokud jste se vyfotili s některou z památek, můžete se s námi o vaše fotografie podělit a zveřejnit je v komentáři pod událostí na facebookovém profilu města Pardubice

<https://www.facebook.com/events/2527414253938216/>

Pardubice

Ke stažení
též aplikace
Dny evropského dědictví
pro operační
systém **Android**
i **iOS**

SOBOTA 14/9 2019

modrá trasa

1. Východočeské divadlo Pardubice | 2. Zelená brána | 3. Krajská knihovna
4. Evropský spolkový dům | 5. Kostel sv. Bartoloměje | 6. Zvonice u kostela sv. Bartoloměje | 7. Mázhaus | 8. Kostel Zvěstování Panny Marie | 9. Kostel sv. Jana Křtitele | 10. Natura Park | 11. Larischova vila

DOPROVODNÉ AKCE CELOMĚSTSKÉHO CHARAKTERU:

PARDUBICKÉ BÁJE A POVĚSTI

Během komentované vycházky se účastníci dozvědí např. zač je v Pardubicích perník, jak to bylo s podzemní chodbou na Kunětickou horu nebo více o čertíkovi na balustrádě morového sloupu v Pardubicích. Sraz účastníků je ve 14.00 před Zelenou bránou. Pořádá Klub přátel Pardubicka.

PÁTRACÍ HRA PO STOPÁCH MINULOSTI

Trasa hry provede návštěvníky (nejen) po stopách pardubické historie, manuál s mapkou si účastníci vyzvednou v environmentálním centru Natura park, kde je výchozí bod hry. Délka trasy cca 1,5 – 2 hodiny. Vhodné pro děti a jejich doprovod. Hra proběhne i v neděli (otevírací doba 14.00–21.00).

NEDĚLE 15/9 2019

žlutá trasa

1. Radnice | 2. Zelená brána | 3. Mázhaus | 4. NPÚ – Příhrádek
5. Galerie města Pardubic | 6. Východočeské muzeum v Pardubicích – zámek | 7. Východočeská galerie v Pardubicích | 8. Státní okresní archiv
9. Pivovar Pardubice | 10. Sokolovna na Olšinkách | 11. Židovský hřbitov

DOPROVODNÉ AKCE CELOMĚSTSKÉHO CHARAKTERU:

EXKURZE PO MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACI

13.00 – Procházka historickým centrem města s odborným výkladem PhDr. Františka Šebka. Sraz zájemců před radnicí na Pernštýnském nám. (zdarma).

ARCHITEKTURA PARDUBIC PRVNÍ POLOVINY 20. STOLETÍ

Během komentované vycházky účastníci navštíví např. Automatické mlýny, domy na Čechově nábřeží, zajímavé stavby na Olšinkách, na náměstí Republiky, třídy Míru nebo v okolí náměstí Legií. Sraz účastníků je ve 14.00 na náměstí Legií. Pořádá Klub přátel Pardubicka.

PROCHÁZKA PO PARDUBICKÝCH KOSTELECH S VÝKLADEM O JEJICH HISTORII (kostel Zvěstování Panny Marie, kostel sv. Bartoloměje, kostel sv. Jana Křtitele), 14.30 – sraz účastníků před hlavním vstupem do kostela Zvěstování Panny Marie (Kláštérní ul.). Doba prohlídky jednotlivých kostelů cca 45 min. dle zájmu účastníků. Celková délka procházky cca 3 hodiny. Kostel otevřen pouze pro účastníky prohlídky. Zajišťuje Farnost Pardubice (zdarma).

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 26.4. Světy v kameni, VČM, Výstava detailů fotografií achátů a křemene

do 6.10. Doba plastová, VČG, výstava

do 26.10. Odpad a umění, umění a odpad 5, NOV art space, výstava

do 6.10. Program pro školy: Doba plastová, VČG

do 1.10. Eliška Hladíková: Fotoobrazení – skalní a vodní koberce, Krajská knihovna, výstava

do 31.12. Flamenco!, Zelená brána, výstava

do 6.10. Konkrétní podzim, Mázhaus, výstava

7.9. Entomologická burza – Burza brouků, ABC klub

7.9. 13:00 Kouzelnické představení pro děti, Muzeum kouzel

7.9. 13:00 Pernštejn fest 2019, Pardubický pivovar, slavnosti

7.9. 18:00 Netopýří noc – pro rodiny s dětmi, Natura Park – centrum ekologické výchovy, Setkání s tajemnými nočními savci

7.9. 18:00 Velká bankovní loupež, VČD, divadlo

7.9. 19:00 Přípravné utkání: HC Dynamo Pardubice – Eisbären Berlin, ČSOB Pojišťovna ARENA, hokej

7.9. 21:30 Netopýří noc – pro dospělé návštěvníky, Natura Park – centrum ekologické výchovy, Setkání s tajemnými nočními savci

8.9. 14:00 Pardubice na bruslích, Pardubice – parkoviště u ČSOB Pojišťovna ARENY, bruslení ulicemi města

8.9. 16:00 DH Živaňanka, Městský obvod II – Polabiny – Pergola, koncert

10.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause

10.9. 10:15 Zpívanky, Krajská knihovna, akce pro děti

10.9. 17:00 Vernisáž výstavy Josef Werner – Grafika, Galerie Univerzity Pardubice

11.9. 7.11. Josef Werner – Grafika, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

11.9. 14:00 Odpoledne pro seniory, prostranství centrálního parku Dubina

11.9. 17:00 Tradiční proměnný koncert – DO Jana Kvičaly, Bubeníkovy sady (Pardubice)

11.9. 18:00 Opory společnosti, VČD, divadlo

12.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause

12.9. 20:00 Buchty a loutky – Vítězné svině, Divadlo 29, divadlo

13.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause

13.9. 15:00 – 20:00 Týdny pro duševní zdraví – Výměňák, Café Robinson

13.9. 18:00 Pod sukněmi, Integrační centrum Kosatec, divadlo

13.9. 19:00 Z postele do postele, VČD, divadlo

13.9. 20:00 – 22:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause

14.9. – 15.9. Dny evropského dědictví, Pardubice

14.9. Retroměstečko, Kasárna T. G. Masaryka, slavnosti

14.9. 11:00 – 22:00 Nachmelené mlýny, Automatické mlýny, slavnosti

14.9. 13:00 – 19:00 Choltický burčákový expres, Pardubice - železniční nádraží, jízda historického vlaku

14.9. 13:00 Kouzelnické představení pro děti – Adam Kotinský, Muzeum kouzel

14.9. 14:00 Den otevřených dveří, VČD

14.9. 14:00 Pardubické báje a pověsti, Pardubice – sraz před Zelenou bránou, procházka

14.9. 14:00 – 16:30 Workshop pro děti od 6 let: Tajemství žluté, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

14.9. 16:00 Den otevřených dveří, VČD

14.9. 17:30 Oi Punk Fest Pardubice vol. 8, Pornorka, koncert

14.9. 19:00 Normální debil, VČD Malá scéna, divadlo

15.9. Retroměstečko, Kasárna T. G. Masaryka, slavnosti

15.9. Sametový Příhrádek, Příhrádek, přednáška

15.9. 10:00 – 13:00 Turnaj ve hře Zloděj 2019, Grandiózní kulturáček

15.9. 12:00 – 17:00 Dny Evropského dědictví, Sportovní areál Na Olšinkách, komentované prohlídky Sokolovny Pardubice

15.9. 14:00 Architektura Pardubic první poloviny 20. století, Pardubice – sraz na náměstí Legií, Sraz na náměstí Legií

15.9. 15:00 a 17:00 Hurvínek mezi osly, VČD, akce pro děti

16.9. 8:30 a 10:30 Hurvínek mezi osly, VČD, akce pro děti

16.9. 15:00 – 20:00 Slavnostní zahájení Týdne pro duševní zdraví, Týrsovy sady

16.9. 16:00 Muzikál a opereta, Krajská knihovna, koncert

17.9. – 29.9. Než přišla svoboda, třída Míru, výstava

17.9. Výtvarné studio při Východočeské galerii, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

17.9. 9:00 – 18:00 Den otevřených dveří Centra Kosatec, Integrační centrum Kosatec, prohlídka bezbariérového zařízení

17.9. 9:00 – 15:00 Ukázka metody EEG biofeedback, Laxus z.ú. – Ambulantní centrum Pardubice

17.9. 10:15 Zpívánky, Krajská knihovna, akce pro děti

17.9. 13:00 – 17:00 Den otevřených dveří Vida centra, Vida centrum Pardubice

17.9. 17:00 O makromolekulách a membránách, VČG, přednáška

17.9. 18:00 Promítání filmu Paralelní životy s následnou debatou, Divadlo 29

17.9. 19:00 Mikve, VČD, divadlo

17.9. 19:00 Orten, VČD, divadlo

18.9. – 20.12. Program pro školy: Fotogramy, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Jak funguje galerie, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Luminografie, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Na skok do renesance, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Nekonečný příběh, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: O Jonášovi a velrybě, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Tajemství fotografie, VČG

18.9. – 20.12. Program pro školy: Tisknu, tiskneš, tiskneme, VČG

18.9. – 17.11. Výstava: Aaltova příroda, VČG

18.9. – 17.11. Výstava: Stavba roku Pardubického kraje, VČG

18.9. – 17.11. Výstava: oka/mžiky – Lukáš Tůma, VČG

18.9. 10:00 – 12:00 Rodinné středy – kruh vs kolo, Galerie města Pardubice

18.9. 14:00 – 17:00 Výtvarná dílna: papírová házedla, Krajská knihovna

18.9. 15:30 – 17:00 Centrum duševního zdraví Pardubice se představuje, Divadlo 29

18.9. 15:30 – 17:00 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

18.9. 16:30 – 18:00 Bookstart – S knížkou do života: besedy s odborníky, Krajská knihovna, přednáška

18.9. 17:00 Vernisáž výstavy: Aaltova příroda, VČG

18.9. 17:00 Vernisáž: Stavba roku Pardubického kraje, VČG

18.9. 17:00 Vernisáž: oka/mžiky – Lukáš Tůma, VČG

18.9. 17:30 Pardubice dříve a dnes, Univerzita Pardubice – E2, přednáška

18.9. 18:00 Extraliga družstev, Plochodrážní stadion

18.9. 18:00 Mahátma Gándhí, Dům hudby, přednáška

18.9. 18:00 Po stopách předků, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška

18.9. 19:00 Letní hokej, Divadlo 29, promítání

18.9. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo

19.9. – 18.11. Program pro školy: Aaltova příroda, VČG

19.9. – 17.11. Program pro školy: oka/mžiky – Lukáš Tůma, VČG

19.9. – 30.9. Výstava Terapie pohádkou, Café Robinson

19.9. 10:00 – 19:00 Charitativní bazar oblečení pro děti i dospělé, Integrační centrum Kosatec

19.9. 13:00 – 17:00 Den otevřených dveří na oddělení pro osoby s duševním onemocněním, Domov pro seniory U Kostelíčka

19.9. 13:00 – 17:00 Jak nám chutná Evropa, AFI Palace

19.9. 17:00 Hezky česky – Jiří Wolker – 120 let od narození, 95 let od úmrtí, Krajská knihovna, přednáška

19.9. 17:00 Sokolení – Rodinné sportovní hry, Sportovní areál Na Olšinkách – venkovní areál, akce pro rodiny

19.9. 17:00 Vernisáž výstavy Terapie pohádkou, Café Robinson

19.9. 18:00 Piknikové čtvrtky & Procházka & Překvapení, Galerie města Pardubice

19.9. 19:00 Ochutnávka vín vinařství Sedlák s country kapelou Medvědi, loď Arnošt – přístaviště Pardubice

19.9. 20:00 Hlaskontrabas Oktet, Divadlo 29, koncert

20.9. Příběhy měsíční duhy, Natura Park – centrum ekologické výchovy, promítání

20.9. 9:00 – 12:00 86. Psychoterapeutický seminář a workshop, Divadlo 29

20.9. 10:00 Seniorské pátky – Otisk prostředí, Galerie města Pardubice

20.9. 10:00 Zamilovaný Shakespeare, VČD, divadlo

20.9. 13:00 86. Psychoterapeutický seminář a workshop, Divadlo 29

20.9. 17:00 Tradiční promenádní koncert – DH Pernštejnka, Městský obvod V – před DK Dukla

20.9. 17:00 V orlím hnízdě, Natura Park – centrum ekologické výchovy, přednáška

20.9. 19:00 A pak už tam nezbyl ani jeden, VČD, divadlo

20.9. 20:00 Koonda Holaa, Ponorka, koncert

20.9. 20:00 Pozorování večerní oblohy, Hvězdárna barona Artura Krause, Pozorování oblohy

21.9. 10:15 Čarování s pohádkou – program pro předškoláky, Krajská knihovna

21.9. 14:00 Arboretum na Dukle, Pardubice – sraz před KD Dukla

21.9. 14:00 Workshop pro děti od 12 let: Tajemství žluté, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

21.9. 16:00 Setkání s Markem Rejentem, Kurtem Gebauerem a Ladislavem Jezberou, VČG

21.9. 18:00 Divadelní komedie, VČD, divadlo

21.9. 20:00 Resume, Fake Town, Vypuštěné koupaliště, Ponorka, koncert

22.9. 11:00 – 19:00 Krajské dožínky na Pernštýnském a Komenského náměstí, Komenského náměstí, Pernštýnské náměstí

22.9. 14:00 Taneční odpolední čaj, hraje KV band, KD Hronovická, tanec

22.9. 19:00 Začínáme končit, VČD, divadlo

23.9. 9:00 a 10:30 Strašidla a loupežníci (studio Laik), VČD Malá scéna, akce pro děti

23.9. 19:00 Průmysl lži, Divadlo 29, přednáška

24.9. 9:00 Workshop pro seniory: Ruční papír, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

24.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause

- 24.9. 10:15 Zpívánky, Krajská knihovna, akce pro děti
- 24.9. 17:30 Řecký ostrov Santorini 2011 – cyklus Cestovatelské úterky, Dům techniky Pardubice, promítání
- 24.9. 19:00 Divadelní komedie, VČD, divadlo
- 25.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 25.9. 15:00 Deskové hry, Krajská knihovna
- 25.9. 15:30 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie
- 25.9. 17:00 Pardubicko od Mnichova 1939 po květen 1945, Krajská knihovna, přednáška
- 25.9. 17:00 Tradiční promenádní koncert – Pernštejnka, Bubeníkovy sady, koncert
- 25.9. 20:00 Divadlo Continuo – Please Leave a Message, Divadlo 29, divadlo
- 26.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 26.9. 16:00 Kurz keramiky, Integrační centrum Kosatec
- 26.9. 19:00 Barocco sempre giovane, radnice, koncert
- 26.9. 19:00 Matouš Vinš - Thajsko, VČD Malá scéna, přednáška
- 26.9. 19:00 V Paříži bych tě nečekala, tatínku, VČD, divadlo
- 27.9. 10:00 Výukové programy pro školy, Hvězdárna barona Artura Krause
- 27.9. 16:00 – 22:00 Noc vědců na Univerzitě Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera
- 27.9. 17:30 Setkání s indickým biskupem, Fara u kostela sv. Bartoloměje
- 27.9. 19:00 – 23:59 Noc vědců na hvězdárně, Hvězdárna barona Artura Krause
- 27.9. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo
- 27.9. 19:15 Příběhy šansonů, VČD, koncert
- 27.9. 20:00 Maniac + Štěpán Soukup ex Zakázaný ovoce, Ponorka, koncert
- 27.9. 20:00 – 23:00 Trash Talk Ricarda Cometa & Vrrrbitch, Divadlo 29, koncert
- 28.9. 8:00 – 21:30 20. Staročeská polabinská pouť, Park Jiřího Srbka v Polabinách – před gymnáziem
- 28.9. 15:00 Komentovaná prohlídka výstavy Doba plastová a interaktivní videoprojekce, VČG
- 28.9. 17:00 Undergroundová poezie s klavírním doprovodem: Otvírači cest, VČG, koncert
- 28.9. 18:00 Velká bankovní loupež, VČD, divadlo
- 28.9. 19:00 Dan Bárta & Illustratosphere, KD Hronovická, koncert
- 28.9. 20:00 Kris rock, Ponorka, koncert
- 28.9. 20:00 Žlutý pes na druhou, Žlutý pes, koncert
- 29.9. 15:00 O Budulínkovi, KD Hronovická, divadlo
- 30.9. 10:00 Orten, VČD, divadlo
- 30.9. 18:00 Nikola Tesla, Dům techniky Pardubice, přednáška
- 1.10. – 30.11. Události 17. listopadu v Pardubicích, náměstí Republiky, výstava
- 1.10. Výtvarné studio při Východočeské galerii, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie
- 1.10. 19:00 Teď mě zabij, VČD, divadlo
- 2.10. 15:30 Výtvarný kroužek Jonáš dětem, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie
- 3.10. O sympoziu Umění a odpad – odpad a umění, VČG, přednáška
- 3.10. 16:00 Kurz keramiky, Integrační centrum Kosatec
- 3.10. 19:00 Screammers – Screammers vás baví, KD Hronovická, show
- 4.10. 10:00 18:00 Houby, Krajský úřad, výstava
- 4.10. 17:00 Jak si vychovat lesní strašidlo, Natura Park – centrum ekologické výchovy
- 4.10. 19:00 MS juniorů do 21 let – Finále 3, Plochodrážní stadion
- 4.10. 20:00 Nightwish Tribute Band, supp.: Archfall, Ponorka, koncert
- 5.10. Skate Board Cup – Děti ulice, Skatepark Pardubice

- 5.10. 9:00 – 17:00 120 let Chrudimských lokál, Museum Rosice, oslavy dráhy s doprovodným programem
- 5.10. 10:00 – 18:00 Houby, Krajský úřad, výstava
- 5.10. 13:00 Kouzelnické představení pro děti, Muzeum kouzel
- 5.10. 14:00 – 17:00 45. Zlatá stuha, 6. Jawa Cup, Plochodrážní stadion, volný závod 250 ccm
- 5.10. 20:00 Never Stop IT! After party, ABC klub, koncert

Premiéra Skate Board Cupu se blíží

Zveme vás na 1. ročník Skate Board Cup – Děti ulice, který bude probíhat dne 5. října v pardubickém profesionálním skate parku. Vzhledem k tomu, že tento sport je jednou z disciplín olympijských her, rozhodli jsme dát prostor nejen profesionálním jezdcům, ale i amatérům.

Soutěžit může každý, kdo má tento sport rád, a vyhrát tím spoustu cen, které tu na vás čekají. Disciplínu jsme rozdělili na 3 kategorie: junior – teenager – dospělí.

Jelikož jde o volnočasovou aktivitu street, nemůže zde chybět taneční skupina T-Bass, která je několikanásobným vítězem Czech Dance Masters a své Top vystoupení představí i v tento den. Také nesmíme zapomenout na graffiti.

Pro vaše ratolesti jsou připraveny aktivity a kreativní tvorba formou workshopu v podání Domu Děti a mládeže Beta a SKP centra. I dospělí si přijdou na své, hlavně pokud jsou milovníky kávy – při její degustaci budou moci zhlédnout výstavu fotografií. Mezi nimi bude vystavena i ta, která vyhrála v soutěži Czech Press Foto – tvůrcem snímků je Lukáš Zeman a jeho tým bude mít připravený také fotokoutek, kde si můžete fotografie pořídit i vy.

Po soutěži si užijeme živý koncert v podání pardubické trojice DJ Akademie, Rook & Peman. Přijďte, těšíme se na vás!

Nikola Bublíková, pořadatelka

Diskuzní fórum

Poděkování za záchranu života

Velice děkujeme neznámému muži, bývalému vojákov, za jeho rychlou pomoc mé dceři při zástavě mnohočetného krvácení, včetně tepenného, do doby příjezdu záchranné služby ve čtvrtek dne 15. srpna 2019 v cca 15 hodin v Albertu v Pardubicích.

Současně děkujeme Záchranné službě Pardubice za včasný příjezd.

vděčná rodina

Křížovka o ceny

V podstatě prvním historickým úkolem Ministerstva financí bylo zajistit, aby hospodářství nového státu nebylo strženo do peněžního inflačního stavu a nenastal TAJENKA. Do konkrétních příprav se s vervou pustil ministr financí Alois Raší. Jeho nejdůležitějším počinem byla měnová reforma (odluka). 26. února 1919 byly na základě zákona z 25. února neprodyšně uzavřeny hranice, bylo přerušeno veškeré poštovní spojení a mezinárodní železniční doprava, bylo zastaveno přijímání vkladů a poukazování peněz.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **ALOISE RAŠÍ-NA**. Výhercem se tentokrát stal pan Lubomír Honza. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR JIŘÍ ZVOLÁNEK	OZNAČENÍ TUBERKULÓZY	OBEC A PŘEHRADA U ŽDÁRU N.S.	RAŽEBNÍ LESK	SPÁSA	 Pardubice	TRHAČ OVOCE	JMÉNO SPIŠOVATELE PAVLA	INICIÁLY HER- CE AUGUSTY	 Pardubice	ZNAČKA SPORTOVNÍ OBUVI	VLHKO	JINAK ZVANÝ
CITADELA (BAŠTA)					ČESKÝ ZPĚVÁK				JAPONSKÁ LOVKYNĚ PEREL			
ČESKÁ ZPĚVAČ- KA (LUCIE)					ZN. ŽEHLÍČEK JMÉNO HER. POLÍVKOVÉ				DOLANA (BÁSNICKY) NEVRÁTIT			
ZVUK ZVONKU			VESNICKÁ MLÁDEŽ NEPODEPSANÝ DOPIS					JMÉNO ZÁVOD- NÍKA LAUDY NÁPOJ Z RÉVY				
 Pardubice	FILIP (DOMÁCKY SLOVENSKY)	ARNOŠTA (DOMÁCKY) HOMÉROVO DÍLO					PARNA NAČEPOVAT					
TAJENKA												
JMÉNO ZPĚVAČKY CSÁKOVÉ						MOHAMEDŮV RÁDCE HAFANI					OSOBNÍ ZÁJMENO	PRYČ Z MÍSTNOSTI (SLOV.)
LINOLEA					OHRADA ZNAČKA OLOVA					INICIÁLY VETČÉHO ELEKTRON- VOLT		
O.K. (HOVO- ROVĚ)				ŘECKÉ PÍSMENO				USUŠENÁ TRÁVA				
2 x 4				JEDNOTKA INFORMACE				JMÉNO TRENÉ- RA HLINKY				

Festival šachu a her Czech Open v létě oslavil třicetiny

Jubilejního 30. ročníku festivalu CZECH OPEN 2019, který proběhl v termínu ČSOB Pojišťovna ARENĚ a částečně i v Atriu Paláci Pardubice,

se za dva červencové týdny zúčastnilo 4 752 hráčů z 57 zemí všech světadílů. Jen šachistů přijelo potrápit svou hlavu neuvěřitelných tři a půl tisíce!

Dorazili domácí účastníci, hráči z celé Evropy i z jiných kontinentů – z exotických zemí můžeme uvést Austrálii, Peru, Kolumbii, USA, Kanadu, Jihoafrickou republiku, Namibii, Egypt, Spojené arabské emiráty, Pákistán, Kyrgyzstán, Kazachstán, Čínu, Taiwan, Indii, Malajsi, Singapur nebo Jižní Koreu.

V rámci oslav proběhla i řada dalších atraktivních akcí:

- Mistrovství Evropy mládežnických družstev, kterého se zúčastnilo 53 týmů z 18 federací

- byl představen putovní pohár se štítky dosavadních 29 vítězů a na nějž byl jako v pořadí třicátý doplněn letošní vítěz – velmistr Jiří Štoček

- na závěrečné 2 dny navštívil festival prezident Evropské šachové federace velmistr Zurab Azmaiparashvili

- v Atriu Paláci Pardubice byly 2 dny pro širokou veřejnost připraveny hry soutěže, simultánky, zahradní šachy

- proběhl první ročník turnaje 30+ určený pro hráče, kteří se narodili dříve, než festival CZECH OPEN vznikl.

Celkem se v Pardubicích za 30 let vystřídalo bezmála 100 000 hráčů z téměř 100 zemí.

Michal Horáček, manažer festivalu

Juniorský mistr světa v plavání je z Pardubic!

Juniorské zlato získal nedávno na evropském šampionátu v Kazani, jedničkou světovou se stal Budapešti na konci srpna! Zlato vyplaval jako první plavec v české historii na trati padesát metrů znak.

Znakař Jan Čejka zaplavoval finále na 50 metrů znak v novém českém seniorském rekordu 25,08 sekundy. Druhého Wyatta Davise ze spojených států porazil o 15 setin.

Osmnáctiletý Jan Čejka je z Pardubic a je svěřencem trenéra Martina Kratochvíla. Držíme palce, moc gratulujeme a věříme v cestu na olympiádu v roce 2020!

Nevídaný úspěch taneční skupiny T-BASS Pardubice

V červnu proběhlo v Praze mistrovství České republiky tanečních choreografií organizace Taneční skupina roku. Přes regionální a zemská kola se sem probojovali jen ti nejlepší a nechyběli ani zástupci taneční skupiny T-BASS z Pardubic. Těm se zde navíc podařil historický úspěch, když v nejmladší kategorii Baby ve věku od 4 do 8 let nejprve zvítězili ve svojí disciplíně Profi show hip hop baby, a dokonce byli vyhlášeni absolutními vítězi kategorie Baby napříč všemi tanečními žánry. Titul absolutního vítěze seriálu Taneční skupina roku je největším úspěchem skupiny, která tak dokazuje svou kvalitní práci s nejmenšími dětmi.

Taneční skupina T-BASS vyhlašuje nábor nových členů ve věku již od 4 let, které budou probíhat v průběhu celého září v tanečním studiu T-BASS, jež najdete v ulici 17. listopadu čp. 216 (areál Vadas) v Pardubicích. Zájemci se rovněž mohou kdykoliv hlásit a informovat prostřednictvím e-mailu t-bass@email.cz.

Zdeněk Zolman, vedoucí skupiny

Na Zlatou přilbu do Svítkova už první víkend v říjnu

Po dobu celého roku burácejí na stadionu ve Svítkově motory plochodrážních speciálů. Už se zde letos konaly závody mistrovství světa i mistrovství Evropy, a to juniorů, závody nejvyšší soutěže družstev, ale stejně příznivci nejvíce čekají na závod závodů – o Zlatou přilbu, který se v Pardubicích jezdí od roku 1929. Letos tomu bude o víkendu 4. – 6. října. Každoročně láká do hlediště stadionu ve Svítkově více jak deset tisíc příznivců, kterým nabízí atraktivní podívanou na šestici jezdců jedoucích bezmála stokilometrovou rychlostí po ovále na strojích, které nemají brzdy. Opět se zde představí mnoho jezdců absolutní světové špičky bojujících o ve světě ceně-

nou trofej. Proti nim stojí nejlepší domácí jezdci v čele s hvězdou české ploché dráhy Václavem Milíkem, který před dvěma lety vyhrál a loni přes hrůzostrašný pád skončil na třetím místě.

Již v pátek večer bude tento svátek zahájen závodem finále mistrovství světa v kategorii jezdců do 21 let. Na zdejší dráze se tak stane již po jedenácté v historii tohoto šampionátu. Pardubice jsou nejčastějším místem, kde se o tituly v této kategorii bojuje. Nejvyšší divácká návštěva ze všech závodů tohoto šampionátu je tím nejlepším vysvědčením.

Během tradičních třídních závodů se samozřejmě koná také vložený závod juni-

orských nadějí, nazvaný Zlatá stuha. Letos již po čtyřicáté páté. Také tento závod se pyšní přídomkem nejstarší plochodrážní závod juniorů na světě a i on je stejně jako Zlatá přilba starší než samo mistrovství světa v této kategorii. I v tomto závodě se již představilo a zřejmě i představí mnoho budoucích světových šampionů.

Během pardubického plochodrážního víkendu se ve Svítkově uskuteční po šesté také závod dvoučlenných národních družstev v závodě, který nese jméno jednoho z největších podporovatelů této disciplíny – továrny v Divišově, která je promotérem tohoto závodu.

Petr Moravec, mluvčí závodu

Park Na Špici byl v srpnu znovu velkým magnetem pro sportovce

Jedna z největších sportovní událostí pro děti v České republice je úspěšně za námi! Sportovní park Pardubice rozehýbal na 9 dnů krajské město a v parku Na Špici bylo pořád plno. A jaká jsou čísla letošní sportovní akce? Na 20 sportovištích na řekách i v parku se představilo více než 60 sportovních klubů z Pardubic a okolí, na akci se spolu s týmem podílelo 60 dobrovolníků, přijely k nám tři desítky sportovních táborů z celého kraje, nabídlí jsme 16

přednášek a autogramiád, rozdali jsme 6 000 medailí a drželi palce 5 000 běžců v rámci hromadných běhů.

Největší počet návštěvníků jsme zaznamenali v neděli 11. srpna, kdy se v našem parku konal Gladiátor Race/Run – lehčí z obtížných běžeckých překážkových závodů. Na start se přihlásilo více než 600 dětí, což byla podle pořadatelů jedna z nejvyšších účastí v rámci celého roku, závodu dospělých se účastnilo kolem 1 100

sportovců. Z parku Na Špici se běželo přes vodu na zámek a zpět do naší fanzóny v parku. Ten den se pak většina účastníků ještě rozmístila kolem našich sportovních stánků a park doslova praskal ve švech.

Od pondělí 12. do pátku 16. srpna patřil park hlavně příměstským táborům, kterých letos zavítalo na sportovní akci hned třicet, a to z celého Pardubického kraje. Každé odpoledne se park plnil na maximum v odpoledních hodinách, kdy přicházely převážně pardubické rodiny s dětmi. Fanzóna byla plná v úterý 13. srpna, když do Pardubic přijel zlatý olympijský medailista Lukáš Krpálek s celou rodinou. Vlnu pozitivní energie získal v rámci autogramiády od návštěvníků parku, kterým se skoro hodinu s úsměvem podepisoval na fotografie, čepice i knížky. Nadšení z jeho přítomnosti v parku byli hlavně mladí judisté, kteří si na památku odnesli podepsané judistické pásky.

Dalším vrcholem v návštěvnosti byla sobota 17. srpna, kdy se v parku konal barevný běh. Oblíbená akce Barvám neutečeš přilákala na start více než dvojnásobné množství běžců než v loňském

roce a pořadatelé dokonce museli uzavřít registraci. V sobotu už také bylo jasné, že park bude úspěšnější než v minulých letech, protože už dopoledne došly barevné dřevěné medaile vyrobené pro rok 2019 a naše dobrovolnice na diplomech musely sáhnout do loňských medailových zásob.

Sportovní park Pardubice 2019 byl zkrátka úspěšný a jsme tomu rádi. Rok 2020 je rokem olympijským, avšak zatím nemůžeme potvrdit ani vyvrátit, zda se Sportovní park posune ve znamení pěti kruhů v témže termínu. Ve hře je licence Českého olympijského výboru, vhodnost termínu a nočních přenosů a potřeba uchránit si regionální vyznění naší sportovní akce. Rozhodnutí by mělo padnout na podzim a určitě budeme všechny informovat.

Děkujeme všem za podporu a jsme rádi, že jste spolu s námi utuli sportovního ducha v sobě i v našich nejmenších.

Pavel Stara, manažer projektu

Pardubická juniorka má novou nejmladší vítězku

Druhý týden v srpnu se na dvorcích LTC Pardubice pod zámkem konal 92. ročník Pardubické juniorky – Mistrovství České republiky v kategorii staršího dorostu v tenise. Vítězi 92. ročníku Pardubické juniorky se stali Jonáš Forejtek a Linda Fruhvirtová. Čtyřlhu chlapců vyhráli Daniel Siniakov a Jaroslav Šméděk, čtyřlhu dívek Adéla Moravcová a Dominika Šalková.

Do finále podle předpokladů postoupili nejvýše nasazený Jonáš Forejtek (2001, 5. hráč žebříčku ITF). Druhým finalistou se stal Martin Krumich (2002, 85. hráč

žebříčku ITF). Ve finále měl jasnou převahu Jonáš Forejtek a zaslouženě získal titul. Krumich hned po finále prohlásil, že v Pardubicích jsou tak zajímavé odměny, že přijede i příští rok. Do finále dívek se probojovala čtrnáctiletá Linda Fruhvirtová (2005, ITF 22), která se cestou turnajem stále zlepšovala a její výkony vygradovaly ve finále. Druhá finalistka Kristýna Lavičková (2002, ITF 50) podávala celý turnaj solidní výkony, bohužel pro ni ve finále narazila na rozjetou Lindu Fruhvirtovou. Pardubická juniorka má po tomto ročníku

novou nejmladší vítězku – teprve čtrnáctiletou Lindu Fruhvirtovou. Jako patnáctiletý vyhrál Pardubickou juniorku Petr Korda a Ivo Minář. Možná za rok budeme zase přepisovat historii, protože dnes dvanáctiletá Brenda Fruhvirtová si Pardubice oblíbila a příští rok se pokusí napodobit svou starší sestru.

Pardubická juniorka platila vždy za turnaj, který nejde nehrát. Aby tomu tak bylo i do budoucna, pořadatelé vypisují pro hráče vysoké nepeněžní odměny a letos nově i divoké karty na profesionální tur-

naje pro vítěze a vítězku dvouhry. Jonáš Forejtek obdržel divokou kartu na ostravský ATP challenger dotovaný \$50,000. Linda Fruhvirtová získala divokou kartu do hlavní soutěže turnaje žen ITF Macha Lake Open dotovaného \$60,000. Nechme se překvapit, jestli taková motivace přivede na Pardubickou juniorku hvězdy ročníku 2002 Denisu Hindovou (2002, I. ČLTk Praha) a Dalibora Svrčinu (2002, TK Agrofert Prostějov). Pokud ne, tak se o divoké karty a další odměny poperou další hladoví vlčáci a vlčice. **Miroslav Máslo, ředitel Juniorky**

Velký úspěch pardubických radiových orientačních běžců

Začátkem července se konalo 3. mistrovství světa žáků a dorostu v radiovém orientačním běhu v ukrajinské Vinnytsii. Ze tří závodů si Češi přivezli 15 medailí a jsou druhou nejúspěšnější výpravou za domácí Ukrajinou. Pardubické trio závodníků zanechalo na Ukrajině výraznou stopu.

V žákovských kategoriích si premiéru na mezinárodní scéně odbyl Jan Peřina. Na klasické trati v pásmu 3,5 MHz obsadil 11. místo, ve sprintu si pak o jednu příčku pohoršil.

Mezi dorostenci se neztratil Jakub Klec, který patřil mezi ostřílené borce českého

výběru. Na klasické trati v pásmu 3,5 MHz obsadil druhou příčku a společně se svými týmovými kolegy se stal mistrem světa v družstvech. V pásmu 144 MHz si dorostenci doběhli pro týmové stříbro.

Nejúspěšnější pardubickou závodnicí se stala dorostenka Johana Klecová.

Na klasické trati v pásmu 3,5 MHz se stala mistrní světa jak v jednotlivcích, tak v soutěži družstev. Ve sprintu obsadila místo třetí. Na nejnáročnější trati v pásmu 144 MHz doběhla pátá a z týmové soutěže si přivezla stříbro.

Jitka Šimáčková, ROB Pardubice

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Zvony složené v srpnu 2016 na pardubickém železničním nádraží před transportem k roztažení (fotoarchiv VČM).

Toulky v prázdninovém (červencovém) čísle Radničního zpravodaje jsme věnovali vyprávění o pardubických kostelních zvonech a v dnešním čísle je dokončíme. Končili jsme dramatickými okamžiky, kdy požár, který 23. dubna 1653 schválil domy v Bartolomějské ulici, zničil zvonici i se zvony. Město je nechalo narychlo znovu odlít, ale na obnovu zvonice už peníze nezbyly, a tak se radní města rozhodli zvony zavěsit na Zelenou bránu. Podotýkám ještě, že v tomto vyprávění necháváme stranou malé zvony osazené v sanktusových věžičkách kostelů a tzv. „umíráčky“, které byly na drobných zvonících kách v okrajových částech Pardubic. Výklad by to byl příliš dlouhý.

Zelená brána coby zvonice měla být v roce 1653 pouze dočasné provizorium. Jenomže ubíhaly roky a se zjevně nouzovým řešením se nedělo nic, peníze na obnovu zvonice u kostela sv. Bartoloměje se stále nenašly. Dál se zvonilo z věže Zelené brány. Zvony ji zatížily dohromady o zhruba 3,6 tuny hmotnosti a při zvonění (byť asi nezvonily všechny naráz) nepřidával jejich pohyb na statické stabilitě stavby, jejíž konstrukce nebyla pro tento účel asi ideální. Po sedmi letech přišel vážný problém. Silná bouře a úder blesků dne 17. května roku 1661 způsobily, jak zaznamenal městský písař, že „věž Zelená jest od hromového povětří roztlučena“. Blesk poškodil střešní (rok předtím po vichru opravenou), dřevěný ochoz pod ní a na jižní stěně věže se objevila silná puklina.

Zvonit na bráně se už nemohlo, na druhé straně se po delší dobu bez zvonění neobešel ani děkanský kostel. Řešení bylo jediné: rychle obnovit zvonici a vrátit tam zvony. Zároveň musela být bez zbytečného odkladu opravena věž

Zelené brány. Městská rada za opravu brány vydala do roku 1662 z městské pokladny bez materiálu dodaného zdarma správou panství 242 zlatých (představovalo to tehdy hodnotu asi třetiny lepšího měšťanského domu na náměstí). A to se pracovalo na obnově věže a zvonice dále. Bohužel se nám z těch let nedochovaly účetní výkazy a nevíme, nejen kolik stála město věž, ale ani zvonice. V těch letech město prožívalo těžké období. V intencích vládní politiky zesilovala správa pardubického panství s nástupem vlády Leopolda I. (1657 – 1705) tlak na hledání všech možných nových finančních zdrojů. Právě kolem roku 1660 nechala zatopit vodou zámecký příkop, aby na severní straně za zámek postavila papírnu (posléze též tříselnu a koželuznu). Voda z příkopu ale brzy poškozovala městské domy, úbytek vody protékající v tzv. říčce městem škodil mlynářům a dalším řemeslníkům. Město žádalo na panovníkovy potvrzení městských privilegií, ale vrchnost za to požadovala, aby se vzdalo ve prospěch panství monopolu dodávky

ve městě uvařeného piva do 12 vesnic v okolí, což městu garantovala stará pernštejnská privilegia.

Zesilovala též kontrola hospodaření města a na začátku roku 1667 se mj. začalo řešit, že město dluží do účelového fondu tzv. záduší (tj. peníze, kapitál a majetek, který sloužil danému kostelu). Na začátku třicetileté války si totiž městská rada vypůjčila ze zádušních peněz v naléhavé potřebě větší částku peněz, které dosud nebyly vráceny. Město je nyní (1667) nemělo, tak se (patrně na doporučení hejtmána panství) našlo řešení. Do majetku kostela, tj. do fondu záduší, se místo dlužných peněz převedlo vlastnictví zvonice u hřbitovního kostela sv. Jana Křtitele i zvonice u sv. Bartoloměje se všemi tehdy osmi zvony. Transakci schválil toho roku pražský arcibiskup a označil ji za dostatečnou kompenzaci. Ony zvony totiž znamenaly určitý finanční příjem, protože se za objednané zvonění platilo a frekvence požadovaného zvonění se tenkrát zvyšovala. Malá poznámka na okraj: zvoníka ale platilo město dál.

Zvonilo se nejen k bohoslužbám a zvláště slavnostně při všech významných církevních svátcích. Od poloviny 18. stol. až do začátku 19. stol. se v děkanském kostele sloužily ve výroční dny slavnostní mše ke třem svatým patronům města a přitom se zvonilo na všech zvonech. Za patrony Pardubic se tenkrát považovali sv. Florián, sv. Arnošt – první pražský arcibiskup, který ale za svatého ani blahoslaveného nikdy nebyl prohlášen, a sv. Linhart. Zvonilo se samozřejmě také (méně slavnostně) při pohřbech, svatbách, křtinách atp. Zvony zněly před bouřkou, aby zahnal blesky a hromobití (to zakázal jako pověru císař Josef II.), oznamovaly poledne, večer atd.

Zvonice u kostela sv. Jana Křtitele se v roce 1788 přesunula na místo tehdy zrušené kostnice s tím, že u kostela se přestalo pohřbívat od roku 1883. Stav zvonice u sv. Bartoloměje se časem zhoršoval. V roce 1892 se statický stav zvonice natolik zhoršil, že okresní hejtmanství tam zakázalo zvonit. Konstrukce se musela strhnout (fotografie tohoto stavu byla otištěna v minulých Toulkách)

a začalo dlouhé dohadování, kdo zaplatí novou stavbu. Správa zádušních peněz se totiž mezitím přenesla z města na patronát kostela (tj. správu velkostatku) a město se ke stavbě nehlásilo, s poukazem, že není příjemcem peněz za zvonění. Po dlouhé době se na místě objevila jenom jednoduchá stavba.

Do toho přišla pro naše zvony katastrofa. První světová válka a roku 1916 nařízená rekvizice zvonů. Všechny větší zvony mladší roku 1600, pokud neměly mimořádnou uměleckou výzdobu, byly odvezeny, roztaveny a kov použit na výrobu děl. O rok později se rekviziční nařízení ještě rozšiřovalo na další zvony... Z českých zemí tenkrát zmizelo zřejmě až 2/3 zvonů, z pardubického okresu přes 40 a z pardubických zůstal kromě zvonu na zvonici u kostela v Pardubicích jenom jediný – „Bartoloměj“. To je ten, který byl přelit po požáru zvonice v roce 1653.

A tak to zůstalo na velmi, velmi dlouho. Důstojné úpravy se dočkala svato-bartolomějská zvonice, když se v Pardubicích připravovala na rok 1931 velká akce – „Výstava tělesné výchovy a sportu Republiky československé“ v prostoru dnešních Tyršových sadů. V návaznosti na to se upravovalo prostranství dnešního náměstí Republiky, kde vyrostl hotel Grand (původně jako Okresní dům) a další stavby. Mezi nimi i zvonice upravená podle projektu architektů Karla Pecánka a Karla Řepy. Na zvonici byl také osazen pomník obětem první světové války z Pardubic, který vytvořil sochař František Zuzka (tehdy důstojník pardubického pluku železničního vojska).

Bod zvratu v historii pardubických zvonů se začal odvíjet od konce 90. let 20. stol. Když bylo zřejmé, že konstrukci zvonice čeká důkladná obnova, zrodil se nápad doplnění zvonů na náležité tři. Díky vytrvalému snažení farnosti a štědrým mecenášům se po deseti letech dílo podařilo. V roce 2008 (24. 8., na den sv. Bartoloměje) byly vysvěceny a ve zvonici k Bartoloměji osazen dva nové zvony „Vilém z Pernštejna“ a „Arnošt z Pardubic“ odlité ve zvonářské dílně Litice Vránové – Dytrchové z Prostějova.

František Šebek